Ազգ
Azg
16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2005 ՈՒՐԲԱԹ 230 (3396)

Լիտվայի խորհրդարանը ճանաչեց Հայոց ցեղասպանության փաստը

48 կողմ, 3 ձեռնպահ եւ 0 դեմ ձայներով Լիտվայի խորհրդարանը (Սեյմ) երեկ պաշտոնապես ճանաչել է Հայոց ցեղասպանության փաստը, երեկոյան տեղեկացրեց Հանրային (Հ1) հեռուստատեսության «Հայլուր» լրատվական ծրագիրը: Դրանով Հայոց ցեղասպանության փաստը ճանաչած շուրջ 2 տասնյակ երկրների թիվը ավելանում է եւս մեկով:

Դեռեւս մեզ հայտնի չէ, թե լիտվական խորհրդարանի այս ճանաչումը իրավական-իրավաբանական գործնական հետեւանքներ կունենա՞ այդ երկրի ներսում, սակայն կարծում ենք, որ դա կներազդի Բալթյան մյուս երկու երկրների՝ Էստոնիայի եւ Լատվիայի խորհրդարանների հետագա համապատասխան որոշումների վրա:

«Բանակցությունները չափազանց կոշտ, բայց ճիշտ ուղղությամբ են ընթանում»

Համանախագահներն այսօր եւ վաղը՝ Բաքվում

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ամերիկյան համանախագահ Սթիվեն Մաննը երեկ մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, որ ղարաբաղյան կարգավորման հարցով շատ կոշտ բանակցություններ են ընթանում, եւ կողմերից որեւէ մեկը չի ընդունել այնպիսի դիրքորոշում, որը «ես կհամարեի ոչ կոշտ»: Չնայած դիրքորոշումների կարծրությանը, Մաննի խոսքերով, համանախագահները նկատում են, որ կողմերը պատրաստակամ են եւ լուծումը գտնելու ցանկություն ունեն: «Բայց սա չի նշանակում, որ հեշտ է լինելու», ասաց նա:

Հայաստանի նախագահի, արտգործնախարարի եւ ԼՂ առաջնորդի հետ հանդիպումներից հետո եռանախագահները երեկ ուղեւորվեցին Բաքու: «Նախագահ Քոչարյանի հետ հանդիպումից հետո մենք անվարան հավատում ենք, որ իրադարձությունները ճիշտ ուղղությամբ են ընթանում», նշեց Մաննը: Ֆրանսիացի համանախագահ Բեռնար Ֆասիեն 2006 թ. համարեց «ոսկյա պատեհություն» կարգավորման հարցում զգալի առաջընթաց գրանցելու համար: Ի դեպ, համանախագահները երեկ տարածել են համատեղ հայտարարություն, որում ասվում է, որ խաղաղության գործընթացը շարունակում է ընթանալ ճիշտ ուղղությամբ:

Տես էջ 2

ՎԱՆԴԱԼԻԶՄ

Ադրբեջանցի զինվորները ջարդուփշուր են անում Ջուղայի գերեզմանատան խաչքարերը

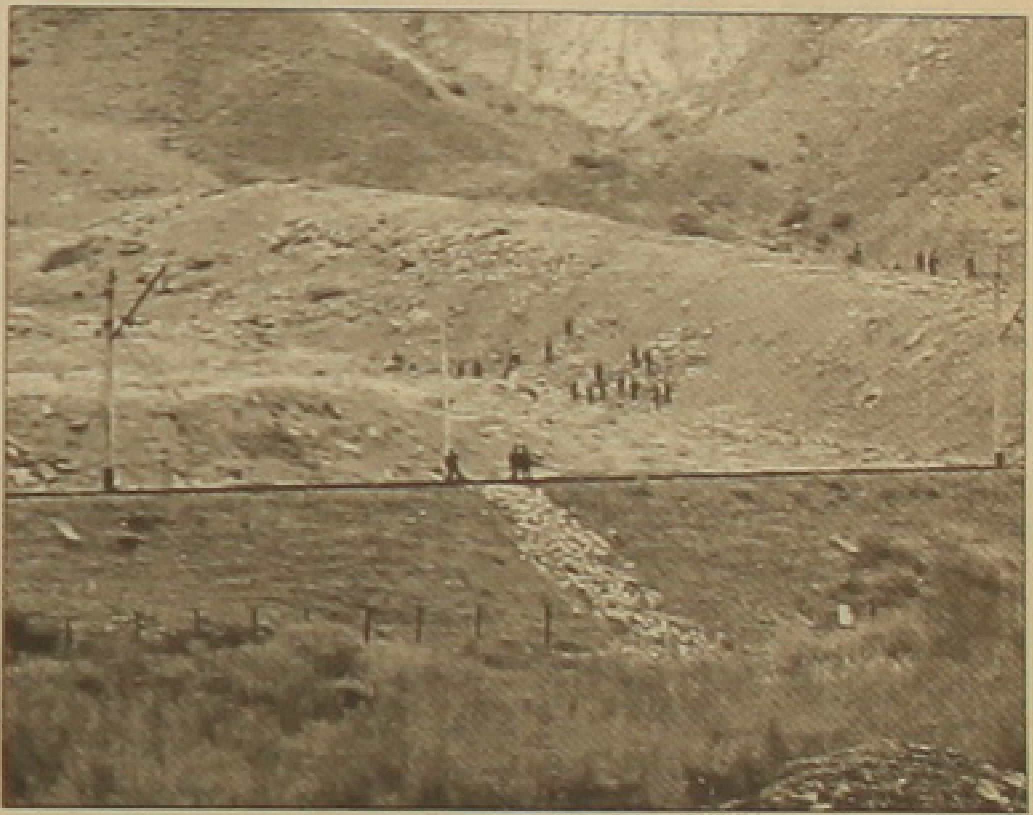

Իրանում Հայաստանի դեսպանությունն ահազանգ է ստացել, որ շուրջ 100 ադրբեջանցի զինվորներ ներխուժելով Արաքսի ափին գտնվող Հին Ջուղայի գերեզմանատուն, հսկա մուրճերով, բահերով եւ ծանր տեխնիկայով ջարդում եւ փշրանքների են վերածում 2000 թ. նույն ադրբեջանցիների սրբապղծություններից փրկված հայկական խաչքարերը: Դեսպանությունը սա որակում է Ադրբեջանի կողմից պատմության նենգափոխման հերթական քայլ, որով փորձ է արվում հայկականության եւ հայության հետքը ոչնչացնել Նախիջեւանի տարածքում:

Մեծի Տանն Կիլիկիո Արամ կաթողիկոսն ադրբեջանցիների վանդալիզմի առնչությամբ նամակ է հղել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի նախագահին՝ հայտնելով իր խոր ցասումը եւ ընդվզումը:

Ռամիլ Սաֆարովի հաջորդ դատավարությունը կլինի մարտի 7-ին

Բուդապեշտում երեկ կայացել է ...նցած տարվա փետրվարին Բուդապեշտում ՆԱՏՕ-ի դասընթացներին մասնակցած հայ սպա ...ուրգեն Մարգարյանին կացնահարած ադրբեջանցի սպա Ռամիլ ...աֆարովի դատական նիստը:

Գուրգեն Մարգարյանի իրավահաջորդի շահերը պաշտպանող ...աստաբան Նազելի Վարդանյանի հաղորդմամբ, երեկվա նիստում ...վել են երրորդ դատաքննական փորձաքննության արդյունքները:

«Ակնհայտ էր այս փորձաքննության ժամանակ դրսեւորված սուբյեկտիվ մոտեցումը, նաեւ դրա գնված լինելը: Փորձագետը ոչ թե պատասխանեց այն հարցին, թե ինչու են հակասություններ առաջացել առաջին եւ երկրորդ փորձաքննությունների միջեւ, այլ ներկայացրեց նոր փորձաքննության արդյունքները, ինչը փաստեցին նաեւ դատախազն ու դատավորը», հայտնել է փաստաբանը:

Դատավորը մի քանի անգամ փորձագետին ընդմիջելուց հետո ասել է, որ դատարանը նրանից գնահատական չի սպասում, այլապես շարունակելու դեպքում ստիպված կլինի նրան դուրս հրավիրել դատարանի դահլիճից եւ տուգանք պահանջել:

Դատական հաջորդ նիստը նշանակվել է 2006 թվականի մարտի 7-ին:

Իլհամ Ալիեւ. «Հայաստանին զիջում չենք անելու»

Իլհամ Ալիեւը հայտարարել է, որ Ադրբեջանը ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման հարցում որեւէ փոխզիջման չի գնա: Ըստ «Ազատության», Ադրբեջանի նախագահն այս մասին հայտարարել է երկրի ԳԱԱ 60-ամյակի հանդիսության ժամանակ: «Ոչ մեկի համար գաղտնիք չէ, որ հայերը Լեռնային Ղարաբաղ՝ Ադրբեջանի անկապտելի տարածք են եկել որպես հյուր: Մենք դա գիտենք, ինչը սակայն բավարար չէ, պետք է համաշխարհային հանրությանը հասցնենք պատմական ճշմարտությունը», ասել է Ալիեւը՝ կարեւորելով ադրբեջանցի գիտնականների դերն այս հարցում:

...թե արդյունքներ չկան, անիմաստ է ...անդիպել Աբդուլլահ Գյուլին

Հայաստանի արտգործնախարարը երեկ հայտարարեց, որ շարունակում է ա...նիմաստ համարել իր թուրք գործընկեր Աբդուլլահ Գյուլի հետ հանդիպումնե..., քանի դեռ դրանք ուղղված չեն կոնկրետ արդյունքների հասնելուն: Վար...ան Օսկանյանը մամուլի ասուլիսում ընդգծեց, որ թուրքական կողմը շա...րկում է արտգործնախարարների մակարդակով հանդիպումների փաստը, ...յդ ձեւով փորձելով միջազգային հանրության մեջ տպավորություն ստեղծել, ... իբր իրականում հայ-թուրքական երկխոսություն է ընթանում:

...աակաշվիլու վարկանիշն ընկել է ...անգամ

...Ինտերֆաքս գործակալությունը, վկայակոչելով Հասարակական կարծիքի ...սոցիալական տրամադրվածության ուսումնական կենտրոնի հարցումնե..., հաղորդում է, որ 2 տարում Միխայիլ Սաակաշվիլու վարկանիշն ընկել է ...ս 6 անգամ: 2004 թ. նախագահական ընտրություններում «վարդյա առաջ...որդի» օգտին քվեարկել էր ընտրողների մոտ 97 տոկոսը: Մինչդեռ եթե ընտրություններ անցկացվեին այս կիրակի, Սաակաշվիլին կստանար 16 տոկոսից ...ակաս ձայն: Լեյբորիստների առաջնորդ Շալվա Նաթելաշվիլին կստանար ...ների 13 տոկոսը:

...րոզնին կվերանվանվի

...ԳՐՈԶՆԻ, 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չեչնիայի հանրապետության ...յրաքաղաք Գրոզնին կվերանվանվի Ահմադ-կալա: Չորեքշաբթի այսպիսի ...ոշում է ընդունել Չեչնիայի խորհրդարանի ժողովրդական ժողովը, հա...ղորդում է «Նովի ռեգիոնը»:

...Պատգամավորները որոշել են դիմել ռուսական ղեկավարությանը՝ ի պա...վ զոհված նախագահ Ահմադ Քադիրովի Գրոզնու վերանվանման առա...րկությունը պաշտպանելու խնդրանքով:

Հայ գիտնականները մշակել են սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման տարածաշրջանային ծրագիր

ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի օժանդակությամբ Հայկական սեյսմոլոգիայի եւ երկրի ֆիզիկայի ասոցիացիայի մասնագետները մշակել են Ադրբեջանում, Հայաստանում եւ Վրաստանում սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման նոր լայնածավալ նախագիծ: Տարածաշրջանում ուժեղ երկրաշարժերի պարբերականության, դրանց առանձնահատկությունների վերաբերյալ եղել է միայն ցաքուցրիվ ինֆորմացիա, քանի որ ոչ ոք իր առջեւ երբեք էլ դրանք ամբողջությամբ ուսումնասիրելու նպատակ չի դրել: Ծրագրով նախատեսվում է ստեղծել «Կովկասի ուժեղ շարժումների ռեգիոնալ ցանց»: Այն կօգնի անհամեմատ ճիշտ գնահատել երկրաշարժից շենքերի ու շինությունների խոցելիությունը, շրջակա միջավայրի վրա դրանց բացասական ներգործության հնարավոր մակարդակները, մանավանդ եթե երկրաշարժի հետեւանքով վնասվել են արդյունաբերական ձեռնարկությունները:

Նոր ստեղծված ցանցը հնարավորություն կտա ստեղծելու նաեւ երկրակեղեւի ցնցումների մարման ու լիցքաթափման մոդել 3 հանրապետությունների համար: Մեր գիտնականները որոշել են 2 տիպի սարքեր տեղադրել, մեկը՝ բաց դաշտում, մյուսը՝ կարեւոր օբյեկտների, շենքերի վրա: Ամեն երկրում կտեղադրվի 20 գրանցող գործիք: Քարտեզագրվել են այն տարածքները, որտեղ դրանք պիտի տեղադրվեն: Հայաստանում 7 գործիք կտեղակայվի Գեղիի ջրամբարում, 5-ը՝ Երեւանի բարձրահարկ շենքերի վրա, 8-ը՝ տարբեր մարզերում:

Վրաստանում այդ գործիքները կտեղադրվեն Ռաչայի շրջանում, ուր 1991 թվականին ուժեղ երկրաշարժ եղավ, Ջավախքում եւ Թբիլիսիում, Ադրբեջանում՝ Ապշերոնյան թերակղզում, Մինգեչաուրի ջրամբարի վրա, Սումգայիթում ու Գյանջայում:

Հարավային Կովկասում շրջակա միջավայրի անվտանգության ապահովման ծրագրին մասնակցում է նաեւ ՆԱՏՕ-ն:

Ղարաբաղը չի ընդգրկվել ծրագրում: Այս առթիվ մեր տարակուսանքին ի պատասխան ասոցիացիայի նախագահ Ալեքսիս Առաքելյանը պատասխանեց, որ իրենք չեն ցանկացել ՆԱՏՕ-ին առաջարկել գործիքներ տեղադրել Ղարաբաղում, քանի որ դա կարող է քաղաքական խնդիրներ առաջացնել նրա համար:

Սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման ՆԱՏՕ-ի տարածաշրջանային ծրագրի շրջանակներում հայ եւ ադրբեջանցի գիտնականների համագործակցությունը խաղաղ է, ինչպես տարիներ առաջ:

Կ. Գ.

Ռուսական գազը թունավորելո՞ւ է Երեւան-Մոսկվա համագործակցությունը

Կրեմլը «երկնագույն» վառելիքը թանկացնելով փորձում է սանձել ԱՊՀ երկրների արեւմտամետ ձգտումները

Այսօր մեկօրյա աշխատանքային այցով Սոչի է մեկնում Հայաստանի նախագահը, որտեղ նրան ընդունելու է Ռուսաստանի առաջնորդ Վլադիմիր Պուտինը: Քննարկման առանցքային թեման ամենայն հավանականությամբ կլինի Հայաստան մատակարարվող ռուսական գազի թանկացման խնդիրը: Առայժմ վերջնականապես հստակեցված չէ՝ 2006 թ. Հայաստանը նախկին 56 դոլարի (հազար խորանարդ մետրը) փոխարեն որքան է վճարելու, թեեւ «Գազպրոմի» ղեկավարությունը նոյեմբերի վերջերին նշել էր մոտավոր թիվը՝ 110-120 դոլար:

Երեկ ռուսական «Նեզավիսիմայա գազետան» ներկայացրել էր երկու աղյուսակներ, որոնցից մեկում նշվում է, թե Մոսկվան տարեկան որքան գումար է վճարում ԱՊՀ տարածքում տեղակայված իր ռազմակայանների համար: Երկու պետության՝ Հայաստանին (ավելին՝ հայկական կողմն է վճարում Գյումրու ռազմակայանի կոմունալ ծախսերը) եւ Տաջիկստանին Ռուսաստանը ոչինչ չի վճարում, Ադրբեջանում տեղակայված Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանի համար վճարում է 28 մլն դոլար, Կիրգիզիայի Կանտի օդանավակայանի համար՝ 4,5, Ուկրաինային (Սեւաստոպոլ)՝ 90 մլն եւ այլն: Երկրորդ աղյուսակում նշվում են ԱՊՀ երկրներին 2006 թ. մատակարարվելիք գազի գները. Հայաստան՝ 110 դոլար, Ադրբեջան՝ 61, Վրաստան՝ 110, Ուկրաինա՝ մինչեւ 230:

Ուկրաինան հայտարարում է, որ եթե Մոսկվան անցնում է գազի մատակարարման միջազգային գների, ապա ինքն էլ միջազգային գին կսահմանի Սեւաստոպոլի ռուսական նավատորմի համար: Հնարավո՞ր է, որ Հայաստանն էլ Ռուսաստանից Գյումրու ռազմակայանի դիմաց գումարներ ակնկալի: Երեկ ասուլիսում «Ազգի» այս հարցին արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը պատասխանեց. «Ռազմակայանի հետ կապված ունենք պայմանագիր, որը բավական երկարաժամկետ է: Այս պահի դրությամբ որեւէ նպատակ չկա պայմանագրի մեջ որեւէ փոփոխություն մտցնելու»:

Ռուսական գազի թանկացումը ինչպես տնտեսական, այնպես էլ քաղաքական ենթատեքստ ունի: Պետական ձեռնարկություն «Գազպրոմը» (կարդա՝ Կրեմլը) «երկնագույն» վառելիքը թանկացնելով փորձում է սանձել ԱՊՀ երկրների արեւմտամետ ձգտումները, այսինքն՝ գազն օգտագործում է որպես քաղաքական գործիք: Մոսկվայի հանդեպ լոյալ պետությունները, օրինակ՝ Բելառուսը հաջորդ տարի գազ կստանա այս տարվա գներով՝ մոտ 46,5 դոլար: Ավելին, Մինսկը մինչեւ տարեվերջ Ռուսաստանից կստանա 146 մլն դոլար վարկային փոխհատուցում արդեն իսկ 2005 թվականին թանկացված գազի դիմաց: Այս մասին մի քանի օր առաջ Մինսկում Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի հետ հանդիպումից հետո ասել է վարչապետ Միխայիլ Ֆրադկովը:

Այսպես կոչված «թանկացված գազի դիմաց ռուսական վարկ» առաջարկը չի բացառվում, որ կիրառվի (կամ առաջարկվի) նաեւ Հայաստանի դեպքում: Այսինքն՝ այն չափով, որքան մեկ տարվա կտրվածքով Հայաստանը պետք է ավել վճարի ռուսական վառելիքի համար, նույն գումարի չափով Ռուսաստանը վարկ պետք է տրամադրի մեր երկրին: Անշուշտ, այդ վարկը վաղ թե ուշ պետք է մարել: Հայաստանը Ռուսաստանի պարտքը մարելու փորձ ունի. այսպես, եթե ռազմավարական դաշնակիցդ խիստ զգում է 100 մլն դոլար պարտքի կարիքը, իսկ դու ի վիճակի չես վճարել, կարող ես մի քանի չաշխատող կամ վատ աշխատող ձեռնարկություն առաջարկել, այսինքն՝ «Գույք պարտքի դիմաց»:

Հայաստանն իրեն համարելով Ռուսաստանի ռազմավարական դաշնակից, շարունակում է խորացնել կապերը ՆԱՏՕ-ի եւ ԵՄ-ի հետ: Հնարավո՞ր է, որ եվրատլանտյան կառույցների հետ հարաբերությունների նոր որակը Հայաստանի համար բարդություններ ստեղծի Ռուսաստանի հետ համագործակցության հարցում: Արտգործնախարար Օսկանյանը կապ չի տեսնում եւ չի ցանկանում զուգահեռներ անցկացնել: «Ուղղակի հիշեցնեմ, որ Ռուսաստանը նույնպես ունի բավական խորքային հարաբերություններ ՆԱՏՕ-ի եւ ԵՄ-ի հետ: Հայաստանն իր սովորեն որոշում է կայացնում եւ շարժվում՝ ելնելով իր շահերից: Հայաստանը ՆԱՏՕ-ում եւ ԵՄ-ում ունի շահեր, չի կարող դուրս մնալ այդ կառույցներից, քանի որ մեզ համար առաջնային խնդիրներ են քննարկվում», ասաց նա:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Բուզանդի թ. 15 փողոցի վերջին 4 ընտանիքների կանայք հացադուլ են հայտարարել

Գրեթե մեկ տարվա անպտուղ բողոքներից հետո Բուզանդի թ. 15 տան վերջին 4 ընտանիքների մայրերը երեկվանից դիմեցին ծայրահեղ քայլի՝ հացադուլի: Բացի 52-ամյա Անահիտ Մելքոնյանի տնից, մյուսների դռանը փակցված է «հացադուլ» գրությունը: Տիկին Մելքոնյանին, տախտակների վրա, ոչինչ չունենք: Ինչպե՞ս կարելի է ձմռան ցրտին մարդկանց իրենց սեփական տներից վտարել, այն էլ՝ Նոր տարվա շեմին», հարցնում է նա:

51-ամյա Սուսաննա Պողոսյանին 2 օր առաջ եկել էին վտարելու, գույքի կեսն արդեն բարձել էին, երբ

նրա հարսին եւ 2 մանկահասակ երեխաներին դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության վտարման բաժնի պետ Տիգրան Թադեւոսյանը երեկ առավոտյան բռնի տնից հանել է: Նրանց առաջարկվել է 13 հազար դոլար: Կինը նյարդային լարվածությունից ուշաթափվել է, լեզուն կուլ է գնացել ու տեղափոխվել է հիվանդանոց: Հարեւանուհիների ասելով, կեսօրին նրա վիճակը լավացել է:

Դեկտեմբերի 6-ից վտարված 33-ամյա Նունե Վարդունին արդեն 3 օր հիվանդ է, կուչ է եկել իր քանդված տան փլատակների տակ, դեռեւս կանգուն նեղլիկ խոհանոցում: Ամուսինը մի քանի տարի առաջ մահացել է, իսկ 15-ամյա դուստրը վտարումից հետո տատիկի տանն է ապրում: «Չգիտեմ, թե հացադուլով ինչի՞ կհասնենք, բայց այլ ճանապարհ չունենք: Առանձնապես հույսեր չունենք մեր երկրի ղեկավարներից», ասում է ուժը կորցրած Վարդունին:

56-ամյա Գոհար Մխիթարյանը սեփականության վկայական չունի, նրա ընտանիքի 6 անդամները միայն գրանցված են այդ տանը. «Յուրաքանչյուր ընկնողը մի քար ձեռքը փրփուրին է գցում: Մենք ուրիշ միջոց չունենք պայքարելու, մեր իրավունքները ոտնահարված են, չգիտենք ինչ անենք: Մեր տունը քանդված է, գույքը տարված, արդեն 3 ամիս քնում ենք փաստաբանը բերեց կասեցման հրամանը. «Սա մեր վերջին քայլն է, էլ պայքարի ձեւ չունենք: Ամեն վայրկյան սպասում ենք, որ կգան վտարելու՝ կարգադրված է մինչեւ հաջորդ շաբաթ տարածքը հանձնել: Քաղաքի կենտրոնից մեզ վտարում են գրոշներ տալով. 12 հոգուց բաղկացած ընտանիքին առաջարկում են մոտ 33 հազար դոլար՝ 72 քմ համար: Ամենուրեք կեղծիք է ու խաբեություն: Այդ գումարով ես ինչպե՞ս 4 սենյականոց բնակարան գնեմ, որտե՞ղ տեղավորեմ թոռներիս: Ի՞նչ անեմ, ո՞ւր գնամ», ասում է նա:

Հացադուլավորները նամակներ են ուղարկել Երեւանի քաղաքապետարան, Կարմիր խաչի հայաստանյան եւ միջազգային գրասենյակներ, գլխավոր դատախազություն, Անգլիայի, Մ. Նահանգների եւ Ռուսաստանի դեսպանատներ, Կենտրոն թաղապետարան:

Թե ինչ վերջաբան կունենա այս տարվա ամենաաղմկահարույց դեպքերով հագեցած Բուզանդի փողոցի վերջին ընտանիքների վերջին բողոքի ճիչը, պարզ կլինի առաջիկա օրերին, քանի որ անժամկետ հացադուլի ժամկետը որոշված է արդեն վերեւից՝ մեկ շաբաթից տարածքը պետք է ազատվի:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Բանակցությունները չափազանց կոշտ, բայց ճիշտ ուղղությամբ են ընթանում»

1-ին էջից

Նախօրեին Արկադի Ղուկասյանն ասել էր, որ համանախագահներն իրենց գրավոր առաջարկներ չեն ներկայացրել: Ռուսաստանցի համանախագահ Յուրի Մերզլյակովն «Ազգի» հարցին ի պատասխան հաստատեց, որ Լյուբլյանայում արտգործնախարարներ Օսկանյանին եւ Մամեդյարովին գրավոր առաջարկություն է ներկայացվել, որը, սակայն, «մեկ էջից պակաս է»: Նա նաեւ հավաստիացրեց, որ «Ղուկասյանը նույնպես տեղյակ է այդ առաջարկություններին»: Իր կողմից Սթիվեն Մաննը ավելացրեց, որ այդ մեկ էջանոց թղթի վրա գրված են «հիմնական սկզբունքները»:

Երեկ մամուլի առանձին ասուլիսում Հայաստանի արտգործնախարարը հնարավոր համարեց, որ 2006 թ.-ին «ինչ-որ փաստաթուղթ ծնվի, շատ բան կախված կլինի նախագահներ Քոչարյանի եւ Ալիեւի առաջիկա հանդիպումից»: «Այս պահի դրությամբ չկա առաջարկության փաթեթ, կան քննարկումներ սկզբունքային հարցերի շուրջը, բայց այդ բոլորը բանավոր են տեղի ունենում: Եթե գրավոր բան կա, առանձնակի է եւ կոնկրետ թեմաների է վերաբերում», ասաց Օսկանյանը:

Միջազգային ճգնաժամային խումբը (ՄՃԽ) վերջերս հրապարակել էր երկու զեկույց, որոնցում կան նաեւ առաջարկություններ, թե ինչպես է հնարավոր հասնել ԼՂ խնդրի կարգավորմանը, եւ մասնավորապես առաջ էր քաշվում ԼՂ կարգավիճակը որոշելու հանրաքվեի գաղափարը: Հարցին, թե ՄՃԽ-ն կրկնո՞ւմ է կարգավորման քննարկվող տարբերակը կամ մանրամասներ, որոնք համընկնում են, թե՞ ընդհանրապես դրանք հեռու են իրարից, Օսկանյանը պատասխանեց. «Զուգահեռներ չանցկացնենք, այսօր բանակցությունները կոնֆիդենցիալ բնույթ ունեն, բայց այդ խմբի (ՄՃԽ) քննարկած, առաջադրած խնդիրները պատահական չեն»:

Իր հերթին ամերիկացի համանախագահ Սթիվեն Մաննը խորհուրդ է տալիս զուգահեռներ չանցկացնել Կոսովոյի եւ Ղարաբաղի միջեւ: «Ես զգուշավոր եմ եւ երբեք չեմ փորձում զուգահեռներ անցկացնել Կոսովոյի եւ ԼՂ-ի միջեւ: Ամեն հակամարտություն ունի իր պատմությունը եւ իր հատուկ բնութագրումները», ասաց նա:

«Շիրակէքսպո-2005» ցուցահանդես Գյումրիում

Կազմակերպչական օղակները չէին արշավանքել հրավերին

«Շիրակի մրցունակության կենտրոն» հիմնադրամը ԱՄՆ ՄԶ գործակալության եւ «Դիվիլոփմընթ ալթերնըթիվզ ինք» կազմակերպության աջակցությամբ երեկ Գյումրիում կազմակերպել էր «Շիրակէքսպո-2005» մասնագիտացված ցուցահանդեսը: Վարդան Աճեմյանի անվան թատրոնի ճեմասրահում բացված ցուցադրանքում ներկայացված էին ինչպես քաղաքի, այնպես էլ մարզի առավել հաջողակ ձեռնարկությունների արտադրանքն ու ծառայությունները:

Այս հիմնադրամը նախկինում եւս բազմիցս փորձ է արել մարզ այցելած հյուրերին փոքր ցուցադրություններով ներկայացնել Շիրակ աշխարհն այն ամենով, ինչով կարող է մրցունակ լինել հանրապետությունում ու նրա սահմաններից դուրս: 2000 թվականից ի վեր ԾՄԿ-ի նախաձեռնությամբ մարզի արդյունաբերության, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների եւ սպասարկման ոլորտների առանձին ներկայացուցիչներ մասնակցել են նաեւ Երեւանում կազմակերպված «Էքսպո» միջազգային ցուցադրությունների: Տեղում կազմակերպված այս մեկօրյա ցուցահանդեսին, որը բացեցին Շիրակի մարզպետն ու Գյումրու քաղաքապետը, մասնակցում էին տեքստիլ, սննդի, քարամշակման արդյունաբերության, հրատարակչական գործի, տեղեկատվական եւ այլ արտադրությունների ու ծառայությունների շուրջ երեք տասնյակ ձեռնարկություններ, կազմակերպություններ, նաեւ անհատ ձեռներեցներ: Կազմակերպիչների հիմնական նպատակն էր ցույց տալ մարզի արդյունաբերական ներուժի այսօրվա վիճակը, առկա հաջողություններն ու խնդիրները, նպաստել նոր ներդնողների ներգրավմանն ու իրացման շուկաների ընդլայնմանը: Դրա համար թերեւս անհրաժեշտ էր հրավիրյալների ներկայացուցչական լայն շրջանակ «դրսից», որը, ցավոք, չկար: Կազմակերպիչները մեզ տեղեկացրին, որ ցուցահանդեսը նախապես գովազդվել է Հ2 հեռուստատեսությամբ, «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթով: Տարբեր միջազգային կազմակերպություններից, բոլոր դեսպանություններից, այլեւայլ կառույցներից ու խոշոր գործարարներից բացի ժամանակին հրավերներ են ուղարկվել նաեւ հանրապետության մի քանի նախարարների: Այս վերջիններից ոչ մեկը, սակայն, ժամանակ չէր գտել իր այցելությամբ գեթ ցույց տալու, որ ինչ-որ չափով հետաքրքրվում է աղետից իր արտադրական ներուժի 70 տոկոսը կորցրած քաղաքի ու մարզի, նրա հետեւողականորեն կաթվածահար արված արդյունաբերական համալիրի ճակատագրով: Պարզապես նախարարները երեւի այս թեմայով իրենց տրվելիք դժվար հարցերից էին խուսափել...

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635

Երեւանի գլխավոր հատակագիծը վերջապես հաստատվեց

Մայրաքաղաքում կլինեն մի քանի արագընթաց ճանապարհներ

Կառավարությունը երեկ հաստատեց Երեւան քաղաքի 2005-2020 թթ. գլխավոր հատակագիծը: Հասարակական կազմակերպությունների հետ երկարատեւ քննարկումներից եւ այդպես էլ միասնական տեսակետի չհանգելուց հետո մայրաքաղաքին առնչվող գլխավոր փաստաթուղթն ի վերջո հաստատվեց, որը երեկ լրագրողներին ներկայացրին Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ **Սամվել Դանիելյանը** եւ «Երեւաննախագիծ» ինստիտուտի տնօրեն **Գուրգեն Մուշեղյանը**: Քանի որ գլխավոր հատակագիծը մի քանի անգամ ներկայացվել եւ վերաներկայացվել էր, բանախոսներն առաջարկեցին պարզաբանումներ տալ լրագրողների հարցերին պատասխանելու միջոցով: Իսկ մինչ այդ կառավարության քաղաքաշինության վարչության պետ **Սուրիկ Օհանյանը** հայտնեց, որ նախկին գլխավոր հատակագիծը հաստատվել է 1971 թ.-ին եւ նոր գլխավոր հատակագծի անհրաժեշտությունը վաղուց էր առաջացել:

Գուրգեն Մուշեղյանի կարծիքով, հասարակական քննարկումների արդյունքում գլխավոր հատակագծում մասնավորապես բնապահպանական եւ տրանսպորտային առումով մեծ փոփոխություններ են կատարվել: Ըստ «Երեւաննախագծի» տնօրենի, ներկայումս Երեւանում չկան արագընթաց ճանապարհներ, իսկ նոր նախագծում, ուսումնասիրելով բոլոր փողոցների ծանրաբեռնվածությունը, կազմվել է ճանապարհային նոր ցանց, որտեղ կլինեն մի քանի արագընթաց ճանապարհներ: Նա վերստին հիշեցրեց, որ նոր գլխավոր հատակագիծը նախատեսված է 1,2 մլն բնակչության մայրաքաղաքի համար, նրա նախկին վարչական սահմաններում, եւ ուժի մեջ է մտնելու 2006 թ. հունվարի 1-ից: Փոփոխությունները այստեղ կարող են լինել միայն կառավարության որոշմամբ, իսկ փաստաթուղթը կյանքի կոչելը կարժենա 4,8 մլրդ դոլար:

Կանաչապատ տարածքներում կատարված կառուցապատումների առնչությամբ Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Սամվել Դանիելյանը տեղեկացրեց, որ կառուցապատումն այստեղ կազմել է 0,6 տոկոս: Մեր այն հարցին, թե ո՞վ պետք է պատասխանատվություն կրի կանաչապատ տարածում հետագայում շինարարություն կամ այդ նպատակով հողահատկացում կատարելու համար, Սամվել Դանիելյանը պատասխանեց, որ վերջին տարիներին կանաչապատ տարածում հողահատկացումներ չեն արվել: Առօրինի շինարարություն իրականացնողների համար էլ օրենսդրությամբ խիստ պատժամիջոցներ են սահմանված, իսկ եթե հողահատկացում կատարվի, ապա այդ դեպքում պատասխանատվություն պետք է կրի այդ որոշումն ընդունողը, նշեց գլխավոր ճարտարապետը:

Ա. Մ.

«Ախտասանքային տոնավաճառում» հանդիպում են ձեռնարկատերերն ու աշխատանք փնտրող երիտասարդները

Երեւանի պետական ագրարային համալսարանի աշխատանքի տեղավորման եւ խորհրդատվության կենտրոնն արդեն երկրորդ տարին կազմակերպում է «Աշխատանքային տոնավաճառ» միջոցառումը, որը տեղի ունեցավ երեկ: Ինքնատիպ այս նախաձեռնությունը, որը աշխարհում հանդիպող նորմալ երեւույթ է, փորձ է նաեւ մեր երկրում օգնելու աշխատանք փնտրող երիտասարդներին, տրամադրելու նրանց տեղեկատվություն, ծանոթացնելու աշխատանքային օրենսգրքին, աշխատանքային շուկայում հնարավոր թափուր աշխատատեղերին: Միջոցառման ընթացքում, որին ներկա էին մոտ 30 ընկերություններ եւ ձեռնարկություններ, հրավիրված երիտասարդները մոտենում էին աշխատանքային ընկերություններին, հետաքրքրվում նրանց գործունեությամբ, առկա թափուր աշխատատեղերին, լրացնում անձնական տվյալների թերթիկներ եւ թողնում ընկերությունների մոտ: Համալսարանի հիշյալ կենտրոնի տնօրեն Լուսինե Մնացականյանի խոսքերով, նախորդ տարի այս միջոցառման շնորհիվ 10 երիտասարդ տեղավորվել է աշխատանքի: Իսկ ընդհանուր առմամբ իրենց կենտրոնի 1,5 տարվա գործունեության ընթացքում մասնագիտական եւ ոչ մասնագիտական աշխատանքով են ապահովվել հարյուրից ավելի երիտասարդներ: Ի դեպ, միջոցառման մասին երիտասարդներին եւ առհասարակ ցանկացողներին, տնօրենի խոսքերով, նախապես զգուշացվել էր մամուլով, հեռուստատեսությամբ:

Իհարկե, երիտասարդներին օգնելու լավ նախաձեռնություն է, սակայն հարկ է ընդլայնել գործունեության ոլորտը, որպեսզի ավելի շատ ուսանողներ ապահովվեն աշխատանքով:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Ադրբեջանից վերադարձել է մեկ հայ

Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի (ԿԽՄԿ) հայաստանյան գրասենյակից ստացված հաղորդագրության համաձայն, դեկտեմբերի 15-ին Ադրբեջանի տարածքից ԿԽՄԿ-ի հովանավորությամբ Հայաստան է վերադարձել հայազգի մի կին: Հայազգի քաղաքացին դեկտեմբերի 12-ին պատահաբար Հայաստանից անցել է Ադրբեջանի տարածք: ԿԽՄԿ-ն միջնորդելով հայրենադարձմանը՝ նախապես այցելել է կնոջը եւ հավաստիացել, որ վերջինս հոժար կամքով է վերադառնում հայրենիք: 1992 թ.-ից ի վեր ԿԽՄԿ-ն օժանդակել է 654 անձանց հայրենադարձմանը եւ հետագայում էլ պատրաստ է օգնելու նման հարցերում:

«Անդրեաս Առաջնակոչ Առաքյալի» շքանշան Պարգեւ արքեպիսկոպոսին

Այսօր «Գանձասար» աստվածաբանական կենտրոնում տեղի կունենա Պարգեւ արք. Մարտիրոսյանի պարգեւատրման արարողությունը: «Անդրեաս Առաջնակոչ Առաքյալի» շքանշանը նրան կհանձնի Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտի Կովկասյան հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն, Լերմոնտովի անվան կոմիտեի համանախագահ Վլադիմիր Զախարովը:

Ջրանցքում կնոջ դիակ են հայտնաբերել

ԱԻՎ լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ դեկտեմբերի 14-ին, ժամը 18.55-ին Արին Բերդ փողոցի 3-րդ նրբանցքին հարակից ջրանցքում հայտնաբերվել է կնոջ դիակ: Փրկարարները ջրանցքից դուրս են բերել անձը չպարզված 65-70 տարեկան մի կնոջ դիակ:

Վեճն ավարտվեց դանակահարությամբ

Ոստիկանության Վանաձորի բաժինը հիվանդանոցից հաղորդում է ստացել, որ ձախ անուկի մասում ստացած ծակած-կտրած վերքով իրենց մոտ է տեղափոխվել Արամ Հ.-ն: Նրան վիճաբանության ժամանակ դանակահարել է 1984 թ. ծնված Վահե Ք.-ն: Կատարվում է նախաքննություն:

Մ. ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ուսումնասիրվել է թմրամիջոցների, ալկոհոլի եւ ծխախոտի տարածվածությունը մեր երկրում

Այս տարի 100 հիվանդ է դիմել Հայաստանի նարկոլոգիական կլինիկա, նախորդ տարի՝ 70, իսկ 2003 թ.-ին՝ 6: Երեք տարիներին այս թվերի իսկայական տարբերությունն, ըստ կլինիկայի ղեկավար **Պետրոս Սեմերջյանի**, ոչ թե պայմանավորված է հիվանդների թվի կտրուկ աճով, այլ կլինիկա դիմելու պատրաստակամությամբ: Պրն Սեմերջյանը նշում է, որ այս տարի դիմած 100 հիվանդների կեսը տնայնագործական ափիոնային թմրամիջոցներ գործածողներ են: Երեկ մասնագետներին եւ լրագրողներին ներկայացվեց Հայաստանի բնակչության շրջանում թմրամիջոցների, ալկոհոլի եւ ծխախոտի համրապետական ուսումնասիրության արդյունքների զեկույցը, որը պատրաստել է Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոնը՝ ԵՄ-ի եւ ՄԱԶԾ-ի համաֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրի օժանդակությամբ:

Ուսումնասիրությունն իր տեսակում առաջինն է եւ հավակնում է հիմք դառնալ հետագա հետազոտությունների եւ համեմատական վերլուծությունների համար: Ջեռնարկի հեղինակները հույս ունեն, որ սա ոլորտի պատասխանատուների համար կարեւոր եւ օգտակար փաստաթուղթ կլինի չարիքի դեմն առնելու մեխանիզմներ մշակելիս: Սոցիոլոգիական ուսումնասիրության արդյունքում հետաքրքրական տվյալներ են ստացվել ինչպես Երեւանի, այնպես էլ Հայաստանի տարբեր մարզերում ծխախոտի, ալկոհոլի եւ թմրամիջոցների գործածման վերաբերյալ:

Այսպես՝ Հայաստանում ծխում է կանանց ընդամենը 2,1%-ը, սակայն նրանց տարիքը մտահոգիչ է: Ալկոհոլ գործածող քաղաքացիների թիվն ավելի բարձր է մարզերում, քան Երեւանում: Հետազոտության հեղինակները նշում են, որ չնայած Հայաստանում ալկոհոլի չարաշահման ավանդույթ ձեւավորված չէր, այսօր բնակչության գրեթե 20%-ը ամսվա ընթացքում 20 օր ալկոհոլ է գործածում: Ի տարբերություն ալկոհոլի, հանգստացնող դեղամիջոցներ ավելի շատ օգտագործում են Երեւանում: Ըստ զեկույցը ներկայացնող Առողջապահության ազգային ինստիտուտի աշխատակից Ալեքսանդր Բազարջյանի, սա պայմանավորված է ուրբանիզացիայով եւ այստեղ կյանքի արագ ու անհանգիստ ռիթմով:

Առավել հետաքրքրական նյութ էր ապօրինի թմրամիջոցների օգտագործման ուսումնասիրությունը: Այս հատվածին, ըստ բանախոսի, հարկավոր է քիչ վերապահումով վերաբերվել, քանի որ հարցվածները պատասխանել են ոչ թե «ի՞նչ թմրամիջոց եք օգտագործում» հարցին, այլ՝ «անձամբ ճանաչո՞ւմ եք թմրամիջոց օգտագործող անձանց»: Ըստ պատասխանների՝ հարցվածների 5,4%-ը ճանաչում է հաշիշ կամ մարիխուանա օգտագործողների, 0,9%-ը՝ կոկաին, 0,6%-ը՝ հերոին, 0,5%-ը՝ էքստազի, 0,2%՝ ամֆետամիններ: Պետրոս Սեմերջյանի գնահատմամբ՝ ուսումնասիրությունում բացթողում է այն, որ չի ներկայացված տնայնագործական ափիոնային թմրամիջոցներ գործածողների թիվը: Ոստիկանության ներկայացուցիչներից մեկն էլ նշեց, որ վերոհիշյալ թմրամիջոցների մեջ կան այնպիսիք, որոնք Հայաստանում գոյություն չունեն:

Ծրագրի եվրոպացի ղեկավարները նշեցին, որ մեր երկրում թմրամիջոցների եւ ալկոհոլի չարաշահման ավանդույթների բացակայությունը հույս է տալիս, որ հետեւողական պայքարով հնարավոր կլինի խուսափել անկառավարելի իրավիճակներից:

Թ. Մ

ՄԱԿ-ի «Հազարամյակի զարգացման նպատակները» համապատասխանում են մեր երկրի պահանջներին

«Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում երեկ ներկայացվեց 2005 թվականի «Հազարամյակի զարգացման նպատակների տեղայնացումը եւ առաջընթացը» ազգային զեկույցը: Աշխատությունը ստեղծվել է Միացյալ ազգերի կազմակերպության, կառավարության, քաղաքացիական հասարակության ու մասնավոր սեկտորի համատեղ ջանքերի շնորհիվ եւ ընդգրկում է հանձնարարականներ, որոնցով կարելի է դրանք համապատասխանեցնել Հայաստանի զարգացման նպատակներին եւ կարիքներին:

Հազարամյակի զարգացման նպատակների «հայկականացման» այս գործընթացը կոչվում է տեղայնացում կամ ազգայնացում, որով համաշխարհային ցուցանիշները հարմարեցվում են տեղական պահանջներին: Այս զեկուցումն ըստ էության առաջինն է, որ հիմք է ստեղծում Հայաստանի զարգացման հեռանկարի հստակեցման համար ու կնպաստի գերակայությունների սահմանմանը, քաղաքականությունների բարելավմանը, բյուջետային քննարկումներին ու դոնորական օժանդակության ճիշտ ուղղորդմանը:

ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի հաղորդմամբ, Հայաստանի «Հազարամյակի զարգացման նպատակների» ազգային շրջանակը ներառում է հազարամյակի հռչակագրի բոլոր 8 նպատակները: Դրանց ազգային շրջանակի 13 թիրախներից 7-ը գրեթե ամբողջությամբ համապատասխանում են հազարամյակի հռչակագրին, իսկ 6 թիրախներ վերափոխված եւ համապատասխանեցված են Հայաստանի առանձնահատկություններին ու զարգացման ազգային պահանջներին: Մոնիտորինգի ու գնահատման 43 ցուցանիշներից 18-ը նույնությամբ վերցված են հազարամյակի հռչակագրից, իսկ մնացածները կամ փոքր-ինչ ձեւափոխված են, կամ ամբողջությամբ ներմուծված: Նպատակների ազգային շրջանակը համապատասխանում է Հայաստանի զարգացման պահանջներին եւ ընդհանուր առմամբ վայելում կառավարության աջակցությունը: Այդ մասին երեկվա շնորհանդեսում նշեցին ՄԱԿ-ի համակարգող, ՄԱԶԾ մշտական ներկայացուցիչ Կոնսուելա Վիդալը, Հայաստանի արտաքին գործերի փոխնախարար Արմեն Բայբուրդյանը, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար Տիգրան Խաչատրյանը, Արդյունաբերողների ու գործարարների միության տնօրեն Գագիկ Մակարյանը, «Բաց հասարակության» ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի տնօրեն Լարիսա Մինասյանը:

Միանալով հազարամյակի հռչակագրին, Հայաստանն այլ զարգացած երկրների հետ պարտավորություն է ստանձնել ազգային երկարաժամկետ ու ռազմավարական ծրագրերում, ներառյալ «Հազարամյակի զարգացման նպատակները», որ առնչվում են աղքատության, կրթության, առողջապահության, շրջակա միջավայրի եւ այլ ոլորտներին՝ 2015 թվականի վերջնաժամկետով:

Ռ. Պ.

ԱԶԳ

Պիրատության դեմ պայքարում միավորվածները զարմացած են, որ պայքարի առաջին ձեռնարկումներին լրագրողները բացասաբար արձագանքեցին: Ստեղծագործող խավից նրանց սպասելիքն այլ էր, բայց առավել զարմացած են երգիչների արձագանքից, որոնք տարիներ շարունակ տրտնջում էին պիրատության (պիրատությունը առանց հեղինակի թույլտվության նրա ստեղծագործությունների վերարտադրությունն է) պատճառով իրենց կրած կորուստներից ու անպաշտպանվածությունից: Պիրատության դեմ պայքարողների բնութագրմամբ՝ «Հենց առաջին քայլն արվեց պիրատությունը կանխելու ուղղությամբ, երգիչները կանգնեցին պիրատի կողքին»:

ստացվել Համո Բեկնազարյանի անվան «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի տնօրեն Գեւորգ Գեւորգյանից, ում իրենց ստեղծագործությունները կեղծարարներից պաշտպանելու միջոցներ ձեռնարկելու խնդրանքով դիմել են կինոռեժիսորները: «Պատճենահանությամբ զբաղվողները ոչ միայն ոտնահարում են մեր՝ ստեղծագործողներիս իրավունքները, պատճառում ֆինանսական ու բարոյական վնաս, այլեւ զցում են կինոստուդիայի հեղինակությունը», գրում է Ալբերտ Մկրտչյանը: Արման Մանարյանը տնօրենին խնդրել է միջոցներ ձեռնարկել «ծովահենային գործողությունները վերացնելու ուղղությամբ»: «Հեղինակների իրավունքների պաշտպանությունն ու ապօրինությունների վերահսկումն

պետի տեղակալ Արթուր Խաչատրյանը, որը մասնակցել է «Ռեկո-Ռեկորդսի» գույքի առգրավմանը, ասաց, որ իրենք պիրատության դեմ պայքարելու փորձ դեռեւս չունեն: Փորձի փոխանակման առումով Հայաստանի ոստիկանությանն աջակցում են ԱՄՆ-ը, Ֆրանսիան: Պիրատության դեմ պայքարի արեւմտյան մեթոդները նկատի ունենալով՝ բաժնի աշխատակիցները վստահաբար պնդում են, որ նրանց պայքարի մեթոդները շատ ավելի կոշտ են, քան իրենք կիրառել են: Ինչ վերաբերում է երգիչներից ոմանց ի պաշտպանություն «Ռեկո-Ռեկորդսի» հանդես գալուն, նշեցին. «ԱՄՆ-ում հեղինակի կարծիքը ոչ ոք չի էլ հարցնում, գուցե նա համագործակցում է պիրատի հետ»:

կերպությունների միաձուլումն է, կենտրոնը գտնվում է Լոնդոնում, ԱՊՀ մի քանի երկրներում՝ Ռուսաստանում, Մոլդովայում, Ուկրաինայում ներկայացուցիչներ ունեն, որոնք իրավապահ մարմիններին օգնում են պիրատության դեմ պայքարում): Պրն Ազիզյանը տեղեկացրեց, որ IFPI-ն մեկ տարի առաջ Հայաստանում սեմինար էր կազմակերպել, որից հետո մտան առաջին իսկ պատահած խանութը՝ «Դիսկլենդ»: Նրանց իսկ բնութագրմամբ՝ վաճառվող ապրանքն ամբողջությամբ պիրատական էր: Ֆեդերացիայի ռուսաստանյան ներկայացուցչության ղեկավարը դրանից հետո գրությամբ դիմել է Հայաստանի ոստիկանության պետին. «Խնդրում ենք միջոցներ ձեռնարկել դադարեցնելու այն

Պիրատությունը հարստացնում է միայն աուդիոարտադրանք թողարկողին

ՀՀ ոստիկանության կազմակերպված հանցագործության դեմ պայքարի գլխավոր վարչությունը 2005 թ.-ի սեպտեմբերին ստուգումներ է կատարել ձայներիզներ ու խտասկավառակներ թողարկող «Ռեկո-Ռեկորդս», «Ադամս», «ԿԿ» ՍՊԸ-ներում ու առգրավել նրանց գույքը: ՀՀ ոստիկանության կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի գլխավոր վարչության պետի տեղակալ Ղեւոնդ Քոմոյանը տեղեկացրեց, որ հուլիսի 20-ին եւ 21-ին «Ռեկո-Ռեկորդս» ՍՊԸ-ից առգրավված գույքը երեք օր հետո հանձնել են ոստիկանության քննչական բաժին: ՀՀ ոստիկանության քննչական բաժնում հոկտեմբերի 29-ին քրեական գործ է հարուցվել երեք ընկերությունների նկատմամբ: «Ռեկո-Ռեկորդսի» գործի քննությունը հետագայում տեղափոխվել է Երեւան քաղաքի դատախազության վարույթ: «Ռեկո-Ռեկորդսի» գործի քննությունն իրականացնող քննիչ Վարդան Հարությունյանի ասելով՝ առաջին անգամ է այսպիսի գործ քննվում, եւ փորձառության պակասը որոշ դժվարություններ է առաջացրել, հատկապես երբ գործ ունենք մեծ ծավալի աշխատանքի հետ: Մասնագիտական հանձնաժողով է ձեւավորվել, որն օգնում է փորձաքննության միջոցով պարզելու առգրավված ձայներիզների ու խտասկավառակների բնույթը: Արդեն երկու ամիս քրեական գործը քննվում է, եւ առայժմ կարող ենք ասել միայն, որ «Ռեկո-Ռեկորդսն» իր գործունեությամբ մի քանի իրավունք է խախտում՝ գործունեություն է ծավալում առանց պայմանագրերի եւ խախտում է հեղինակային, հարակից իրավունքները եւ այլն: Նշված երեք կազմակերպություններից միայն «Ռեկո-Ռեկորդսը» չհանդուրժեց ոստիկանության վերաբերմունքը: Լրատվամիջոցներով հայտարարեց, որ իրականում իրավապահները ոչ թե պիրատության դեմ էին պայքարում, այլ, հովանավորելով նույն գործունեությամբ զբաղվող «ԿԿ» ՍՊԸ-ին, իրեն շուկայից դուրս մղելու նպատակ ունեն: Հակառակ դեպքում, պիրատության դեմ պայքարը ոստիկանությունը չէր ավարտի իրենց գույքն առգրավելով:

«Պիրատական արտադրանքի 70%-ը «Ռեկո-Ռեկորդսն» է թողարկում», ասաց Ղեւոնդ Քոմոյանը ի պատասխան այն հայտարարությունների, թե ինչու պայքարը սկսեցին «Ռեկո-Ռեկորդսից»: Ըստ պրն Քոմոյանի՝ իրենք հիմքեր ունեին «Ռեկո-Ռեկորդսում» առգրավում կատարելու համար: Բողոքներ են

անհնար է իրականացնել «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի եւ հեղինակների միջոցով, քանի որ բավականին մեծ թիվ են կազմում եւ ապօրինի վերարտադրողները, եւ վերարտադրված ֆիլմերը», գրել է «Հայֆիլմի» տնօրենը: Նա խնդրել է ՀՀ ոստիկանության պետի աջակցությունը՝ վերացնելու ապօրինությունները: «Հայհեղինակ» ՀԿ-ի նախագահ Սուսաննա Ներսիսյանը ոստիկանության պետին գրած դիմումով տեղեկացրել է, որ «Հաս-Դե», «Արդենի», «Դիջիտըլ ստուդիո», «Հայ-Ֆայ», «Շամ» ՍՊԸ, «Art-13» եւ այլ կազմակերպությունները չեն կնքել լիցենզային պայմանագրեր, հետեւաբար չեն պահպանում օրենքի եւ կառավարության որոշման պահանջները: Մեզ հետ ունեցած զրույցի ժամանակ Ս. Ներսիսյանը նշեց, որ «Ռեկո-Ռեկորդսը» միակն է, որն այդպես էլ չի ցանկանում օրինական դաշտում գործել եւ մինչեւ վերջ հրաժարվեց իրենց հետ պայմանագիր կնքելուց: Մինչդեռ «Հայհեղինակը» պայմանագրեր ունի այն հեղինակների հետ, որոնց ստեղծագործությունները թողարկվում են առանց հեղինակի համաձայնության, եւ իրենք պարտավոր են պաշտպանել նրանց շահերը:

«Հայհեղինակ»-ում ստեղծագործությունները գրանցվում են հոնորարի ճշգրիտ եւ ըստ պատկանելության հաշվարկման, հեղինակների միջեւ ճիշտ եւ ժամանակին բաշխման նպատակով: Հեղինակը լիազորում է կազմակերպությանն իրականացնելու իր գույքային իրավունքների կոլեկտիվ կառավարումը: Սա նորություն չէ, Խորհրդային Միության տարիներին այդ աշխատանքն իրականացրել է Հեղինակային իրավունքների համամիութենական գործակալությունը, որը Հայաստանի ու արտասահմանի միջեւ միջնորդ կազմակերպության դեր էր կատարում: Ներկայումս այդ դերը կատարում է «Հայհեղինակ» ՀԿ-ն: Տիկին Ներսիսյանը շեշտեց, որ իրենց աշխատանքը շատ դյուրին է թատրոնների եւ այն կազմակերպությունների հետ, որոնք խորհրդային տարիներից հեղինակին հոնորար վճարելու մշակույթ էին ձեւավորել: Ոստիկանության կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի գլխավոր վարչությունում մեկ տարի առաջ՝ 2004 թ.-ի դեկտեմբերի վերջին, ստեղծվել է մտավոր սեփականության ոլորտում կատարվող հանցագործությունների դեմ պայքարի բաժինը, որը զբաղվում է հեղինակային իրավունքի ու մտավոր սեփականության խնդիրներով: Բաժնի

«Հանցագործության դեմ չի կարելի պայքարել անօրինական, հանցավոր ճանապարհով», ասում է «Ռեկո-Ռեկորդսի» շահերի պաշտպան, փաստաբան Հայկ Ալումյանը: Փաստաբանը պնդում է, որ խուզարկությունն ու առգրավումը պետք է կատարվեն միայն քրեական գործը հարուցելուց հետո, քննիչի որոշման հիման վրա, որի առգրավում կատարելու որոշումը պատճառաբանված պետք է լինի: Որոշման մեկ օրինակը պետք է տրվի այն անձին, ում մոտ պետք է կատարվեն խուզարկությունն ու առգրավումը: Որոշման մեջ պետք է նշվեն խուզարկություն կամ առգրավում կատարելու հիմքերը, այն պաշտոնատար անձի անունը, ում որոշմամբ դա կատարվում է, այն պաշտոնատար անձանց անունները, ովքեր կատարելու են որոշումը: «Նրանք սանձարձակություն են կատարել ու գույքը տարել են: Մի քանի օր հետո իրենց գործողություններն արդարացրել են, թե հեղինակային կամ հարակից իրավունքների խախտումով է «Ռեկո-Ռեկորդսը» արտադրանք տալիս», ասաց Հ. Ալումյանը: Փաստաբանի ասելով՝ հետագայում փորձեցին ուղղել իրենց սխալը. երբ գործն արդեն քննվում էր ոստիկանության քննչական բաժնում, արդեն քննիչի որոշման հիման վրա են առգրավել մնացածը: Հայկ Ալումյանը հայտնեց, որ պաշտոնատար անձի՝ ոստիկանության կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի գլխավոր վարչության աշխատակիցների գործողությունները հուլիսի 27-ին բողոքարկել են տնտեսական դատարանում, հուլիսի 29-ին դատարանը դիմումը վերադարձնելու որոշում է ընդունել: Վճռաբեկ դատարանն իրենց բողոքի հիման վրա բեկանել է տնտեսական դատարանի որոշումը եւ ուղարկել քննության: Մեկ ամսում դատարանը պետք է քններ դիմումը, բայց առ այսօր չի քննել: «Գողացված ապրանքը բացահայտ վաճառվում է խանութներում, եւ պետությունն այստեղ մտածելու բան ունի», ասաց ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության պետ Արմեն Ազիզյանը: Գործակալության պետը նշեց, որ Հայաստանում այս հարցը բարձիթողի էր, մեծ դժվարությամբ են հասել այն բանին, որ ոստիկանությունում մտավոր սեփականության ոլորտում կատարվող հանցագործությունների դեմ պայքարի բաժին բացվի: Նա նշեց, որ Ֆոնոգրամ արտադրողների միջազգային ֆեդերացիայի (IFPI) հետ փորձել են կապ ստեղծել, բայց քանի որ Հայաստանը փոքր շուկա է, նրանց դեռեւս չի հետաքրքրում (IFPI-ն մի քանի

ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց գործունեությունը, որոնք զբաղվում են աուդիոարտադրանքի անօրինական արտադրմամբ ու տարածմամբ»: Պիրատությունը կանխելը Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը Հայաստանի անդամագրվելու պայմաններից մեկն է եղել: 2000 թ. հոկտեմբերի 19-ին Հայաստանը միացել է նաեւ Բեռնի կոնվենցիային («Գրական եւ գեղարվեստական ստեղծագործությունների պահպանության մասին» միջազգային կոնվենցիա): Կոնվենցիայի նպատակն էր հնարավորինս միանման եւ արդյունավետ պահպանել հեղինակների իրավունքներն իրենց ստեղծագործությունների նկատմամբ: Ա. Ազիզյանը նշեց, որ գործակալությունն աշխատանք է տանում իրավահարաբերությունները կարգավորելու ուղղությամբ, եւ չնայած բարձրացված աղմուկին՝ լավատես է, որ, ի վերջո, աուդիոարտադրանք թողարկողները հարկադրված կլինեն գործել իրավական դաշտում: «Մի քանի տարի առաջ ոչ ոք չէր մտածում, որ հեռուստաընկերությունները հոնորարներ կվճարեն, հիմա վճարում են: Չնայած քննադատում ենք արտասահմանյան հեղինակների շահերը պաշտպանողներից, որ չնչին է վճարը, բայց կարեւորն այն է, որ գործընթացը սկսվել է»: Արդեն ԱԺ-ում է «Հեղինակային իրավունքի եւ հարակից իրավունքների մասին» նոր օրենքի նախագիծը, որտեղ ներառված են բոլոր միջազգային իրավունքների պահանջները, եվրոպական նորմերը, որոնց ՀՀ-ն միացել է: «Հայհեղինակի» նախագահ Ս. Ներսիսյանը նշեց, որ գնալով պիրատության տոկոսը մեծանում էր երկրում, իսկ եթե կա պիրատության բարձր տոկոս, ուրեմն այդ երկիրը հետընթաց ունի մշակույթի զարգացման առումով: Նա հայտնեց, որ այս խնդիրն առկա է նաեւ զարգացած երկրներում. նոր տեխնոլոգիաները նպաստում են պիրատության տոկոսի բարձրացմանը: Հայաստանը մեկ ուրիշ առանձնահատկություն էլ ունի. ի տարբերություն արտասահմանի, հայ իրականության մեջ հիմնականում կատարողներն իրենք են իրենց պրոդյուսերը: Այդ պատճառով էլ ում ձեռքին մի քիչ գումար է հայտնվում, ձայնագրվում է ու տարածում: Պատճառը դա է, որ շուկան լցված է աղտեղությամբ: Այդ ընկերությունները մշակույթի զարգացմանն են խոչընդոտում, բացի այդ, իրենք հարստանում են, իսկ մշակույթ ստեղծող մտավորականները մնում են ձեռնունայն:

ՆՈՐ ՎԱՐԿԵՐ

Վարկային ծրագիր խոշոր բիզնեսի համար

Առաջարկում են «Հայէկոնոմբանկն» ու Եվրոբանկը

«Հայէկոնոմբանկի» գործադիր տնօրեն Աշոտ Օսիպյանը եւ Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) երեւանյան գրասենյակի տնօրեն Մայքլ Վայնշտեյնը երեկ երկու պայմանագիր ստորագրեցին «Հայէկոնոմբանկին» 3 մլն դոլար տրամադրելու մասին:

Առաջին պայմանագրով «Հայէկոնոմբանկին» կտրամադրվի 1,5 մլն դոլար վարկային գիծ, որից տրամադրված վարկերի վերադարձման ռիսկը կստանձնի հայկական բանկը, իսկ երկրորդ պայմանագրով տրամադրվող 1,5 մլն դոլարի դեպքում՝ Եվրոբանկը: Այս դեպքում «Հայէկոնոմբանկը» հանդես կգա որպես սպասարկող բանկ: Ի տարբերություն նախկինում ՎԶԵԲ-ի տրամադրած վարկային միջոցների, որոնք ուղղված էին միջին եւ փոքր բիզնեսի ֆինանսավորմանը, այս վարկերը կօգտագործվեն խոշոր բիզնեսի ֆինանսավորման համար: Այս ծրագրի շրջանակներում տրամադրվող վարկերի նվազագույն ծավալը կկազմի 400 հազար դոլար, առավելագույնը՝ 1 մլն դոլար:

Աշոտ Օսիպյանը հայտնեց, որ ֆինանսավորումը կսկսվի արդեն եկող տարվա հունվարից, եւ կարեւորեց դրսի շուկաներից միջոցների ներգրավումը: Նա նաեւ նշեց, որ խոշոր բիզնեսի ֆինանսավորմանն ուղղված այս ծրագիրը փորձնական է եւ հաջողության դեպքում այս նպատակի համար Եվրոբանկից ստացվող գումարները կավելանան: Տրվող վարկերի տոկոսադրույքները լինելու են 12-14 տոկոսի շրջանակներում: Ավելի կոնկրետ, դրանք կորոշվեն «Հայէկոնոմբանկի», ՎԶԵԲ-ի եւ վարկ ստացող կազմակերպության պայմանավորվածությամբ: Այդուհանդերձ, «Հայէկոնոմբանկի» գործադիր տնօրենը ընդգծեց, որ այս վարկային ծրագրով առաջարկվող տոկոսադրույքները մեր շուկայում ամենացածրն են:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Աշոտ Օսիպյանը որոշ տվյալներ ներկայացրեց բանկի այս տարվա արդյունքների մասին, ասելով, որ տարեկան արդյունքներն ամփոփող մամուլի ասուլիսը կհրավիրվի տարեվերջին: Համաձայն դրանց, «Հայէկոնոմբանկի» զուտ շահույթն այս տարի կազմել է մոտ 1,2 մլրդ դրամ, վարկային պորտֆելը՝ 13,5 մլրդ դրամ: Նախորդ շաբաթվա ընթացքում թողարկված պարտատոմսերն արդեն 100 տոկոսով տեղաբաշխվել են շուկայում: Դա նշանակում է, որ կգործի երկրորդային շուկան եւ պարտատոմսերը կվաճառվեն այնտեղ եւս: Բանկի գործադիր տնօրենը հայտնեց, որ պարտատոմսերը ձեռք են բերել հիմնականում իրավաբանական անձինք եւ իրենք ձգտում են, որ դրանք ձեռք բերեն նաեւ ֆիզիկական անձինք: Նա նաեւ տեղեկացրեց, որ բանկը շահել է մաքսային կոմիտեի եւ Կենտրոնական բանկի՝ մասնակիցների բանկային սպասարկման համար հայտարարված

Դեկտեմբերի 14-ին Անկարայից մեկնեց ԱՄՆ-ի Կենտրոնական հետախուզական վարչության տնօրեն Պորտեր Գոսը: Թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, բանակի գեներալ Հիլմի Օզքյոքի հետ հանդիպելու համար նա մեկ օրով երկարաձգել էր Թուրքիա կատարած այցը: Անկարայում Գոսի հանդիպումների գլխավոր թեման եղել է միջազգային ահաբեկչությունը, որի շրջանակներում թուրքական կողմն ընդգծել է PKK-ի դեմ ԱՄՆ-ի հետ համատեղ պայքարի անհրաժեշտությունը: Ի պատասխան դրան ամերիկյան կողմը Թուրքիայի աջակցությունն է պահանջել ընդդեմ Սիրիայի եւ Իրանի՝ պատճառաբանելով, թե վերջիններս հովանավորում են ահաբեկիչների գործունեությունն Իրաքում:

Իրաքում ԱՄՆ-ի հետ համագործակցելն Իրանի համար նշանակում է Վաշինգտոնի պահանջներին համապատասխան ներգրավվել իրաքյան գործընթացներում: Այդ համագործակցությունը, անկախ բնույթից, ենթադրում է նաեւ նույն հարցի շուրջը Սիրիա-ԱՄՆ համագործակցություն: Քանի որ դա Իրանի, ինչու չէ՝ նաեւ Սիրիայի պարագայում, պետք է իրականացվեր Թուրքիայի միջնորդությամբ, ուստի թուրքական պետությունը նույնպես ներքաշվում է իրաքյան գործընթացներում:

Թերեւս այս ամենի առումով պատահական չեն նախագահ Ջորջ Բուշի իրանական կողմի հետ բանակցելու Հալիլզադին տված կարգադրությունը, Իրաքի արտսահմանյան շրջանակների հետ ծավալվող

ԱՄՆ-ը պատրաստվում է զորքերը դուրս բերել Իրաքից

Ըստ «Ենի Շաֆաք» թերթի, Դոնալդ Ռամսֆելդը հանդիպել է Սադդամ Հուսեյնին

Քանի որ PKK-ի հենակետերը տեղակայված են Իրաքում եւ այնտեղից են Թուրքիա ներթափանցում, ուստի թուրքական իշխանություններն այս կազմակերպության դեմ ԱՄՆ-ի հետ համատեղ պայքարի անհրաժեշտությունն ընդգծելիս ամերիկյան կողմին անուղղակիորեն մեղադրում են հենակետերի գործունեության համար: Այսպիսով, փոխադարձ պահանջների շուրջը սակարկություններ են կատարել Անկարայում:

Ըստ երեւույթին դրանք ցանկալի արդյունք չեն տվել, որ ԿՀՎ-ի տնօրենը, «Ենի Շաֆաքի» տվյալներով, չի արձագանքել PKK-ի առնչությամբ թուրքական կողմի պահանջին, ինչն անհանգստացրել է Անկարային: Այդ ընթացքում վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը Սիրիայի եւ Իրանի դեմ ամերիկյան կողմից այլ տարբերակ է պահանջել, քան ռազմական միջամտությունը:

Սա հիմք է տալիս ենթադրելու, որ Անկարայում Գոսը գլխավորապես քննարկել է Իրաքի հարցը, միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարը պարզապես աղանցվել է հարցին: Այդ դեպքում ինչո՞վ բացատրել Սիրիայի եւ Իրանի դեմ ռազմական միջամտության տարբերակը մերժելու Էրդողանի մոտեցումը: Ամենայն հավանականությամբ Վաշինգտոնում PKK-ին առնչվող թուրքական պահանջների անտեսմամբ, ինչպես նաեւ Իրաքի հարցում Իրանի հետ համագործակցելու ամերիկյան փորձերի ձախողմամբ, որոնք մեծապես իրականացվում էին Թուրքիայի միջոցով:

Իրաքի հարցում Իրանի հետ համագործակցելու եւ այդ համագործակցությունը Թուրքիայով միջնորդավորելու առումով հատկանշական էին դեկտեմբերի 1-2-ը Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտգործնախարար Մանուչեհր Մոթթաքիի, իսկ դեկտեմբերի 4-ին Իրաքում ԱՄՆ-ի դեսպան Զալմայ Հալիլզադի Իրաքի իսլամական կուսակցության գլխավոր քարտուղար Թարեք Հաշեմիի ուղեկցությամբ Անկարա կատարած այցերը:

բանակցությունները, առավել եւս Բաասի անդամներին երկրի քաղաքական կյանքին մասնակից դարձնելու համար ամերիկյան բանակին հակադրվելու Հալիլզադի վճռականությունը:

Ավելին, ինչպես այդ մասին «Ենի Շաֆաքի» դեկտեմբերի 14-ի համարում նշում է Իբրահիմ Կարագյուլը, համագործակցելու մղմամբ ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը նույնիսկ դիմել է Սադդամ Հուսեյնին, հանդիպելով նրա հետ Բաղդադի օդանավակայանում:

Սադդամը մերժել է համագործակցելու առաջարկը, ինչպես մերժում են Իրանն ու Իրաքի սուննիները: Դա ունի մի քանի պատճառ, որոնցից թերեւս կարեւորագույնը Իրաքում ԱՄՆ-ի ձախողումն է: Որքան էլ Իրանի եւ սուննիների հետ համագործակցելու ամերիկյան պատրաստակամությունը ծառայի Իրաքում անցկացված դեկտեմբերի 15-ի խորհրդարանական ընտրությունների համար բարենպաստ մթնոլորտի ստեղծման նպատակին, այնուամենայնիվ, ԿՀՎ-ի գաղտնի բանտերի ստեղծումն, իրաքցի կասկածյալների հարցաքննության ժամանակ կատարվող խոշտանգումներին վերջ տալու Պենտագոնի կարգադրությունը, Ֆալուջայում եւ Թալ Աֆարում քիմիական զենք օգտագործելու խոստովանությունը եւ իրաքյան լրատվամիջոցներին կաշառելու ամերիկյան բանակի ձեռնարկումներն ԱՄՆ-ի ձախողման ցայտուն վկայություններ են:

Ինչ վերաբերում է հակաիրաքյան կոալիցիայի անդամների հեռացմանն Իրաքից, երկրում տեղակայված ամերիկյան եւ բրիտանական զորքերի քանակը մինչեւ գարուն կրճատելու որոշմանն ու նախագահ Ջորջ Բուշի խոստովանությանը, թե հակաիրաքյան պատերազմին պատճառ դարձած զանգվածային ոչնչացման զենքերի առկայությունը հաստատող հետախուզական տվյալները մեծ մասամբ սխալ են դուրս եկել, ապա դրանք էլ վկայում են Իրաքից զորքերը դուրս բերելու Վաշինգտոնի պատրաստակամության մասին:

Ձախողումը ենթադրում է դուրս գալ Իրաքից: Սակայն դուրս գալու դեպքում տարածաշրջանում առկա դիրքերը պահպանելու համար վերադառնալու անհրաժեշտություն է ծագում: Որպեսզի դա տեղի չունենա, պետք է ստեղծել առանց զորքերի ներկայության երկիրը վերահսկելու նախադրյալները: Դեկտեմբերի 15-ի խորհրդարանական ընտրություններն Իրաքում ԱՄՆ-ի համար հենց կարեւորվում են այդ նախադրյալների առումով: Դրանց ստեղծման դեպքում ԱՄՆ-ը կխուսափի Իրաքում կրած ձախողման բացասական հետեւանքներից:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Բանտարկված լրագրողների թվով ԱՄՆ-ը հավասարվել է Մյանմային

Դատապարտված եւ պաշիժը բանտում կրող լրագրողների թվով Միացյալ Նահանգները հայտնվել է Մյանմայի (նախկին Բիրմա) հետ միեւնույն շարքում, արձանագրում է «Նյու Յորք թայմս» թերթը: Լրագրողների պաշտպանության կոմիտեի զեկուցագրում նշվում է, որ երկրներից յուրաքանչյուրում ազատազրկված է 5 թղթակից:

Ամերիկյան բանտերում պահվող 5 լրագրողներից 4-ը իրաքցիներ են, 1-ը՝ սուդանցի, որը քաթարյան «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերության օպերատոր է: Ընդ որում նրանցից ոչ մեկին մինչեւ օրս կոնկրետ մեղադրանք չի ներկայացված:

Զեկուցագրի տվյալներով, դատապարտված լրագրողների թվով աշխարհում ԱՄՆ-ին եւ Մյանմային գերազանցում է միայն 5 երկիր: Դրանք են՝ Չինաստանը, որտեղ բանտարկված են ԶԼՄ-ների 32 ներկայացուցիչներ (կեսը դատված է ինտերնետում կոմկուսին քննադատելու համար), Կուբան (բանտարկված է 24 թղթակից), Էրիթրեան (15), Եթովպիան (13) եւ Ուզբեկստանը (6 լրագրող):

Լրագրողների պաշտպանության կոմիտեի զեկուցագրում բոլոր թվերը բերված են դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ: Այդ պատճառով հաշվի չեն առնվում մինչեւ դեկտեմբեր բանտից ազատ արձակված լրագրողների անունները: Խոսքը մասնավորապես «Նյու Յորք թայմսի» նախկին աշխատակցուհի Ջուդիթ Միլլերի մասին է, որը բանտում 85 օր անցկացրեց իր տեղեկատվության բարձրաստիճան աղբյուրի անվան հրապարակումից հրաժարվելու համար:

Դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ամբողջ աշխարհում բանտարկված լրագրողների, խմբագիրների եւ լուսանկարիչների թիվը հասնում է 125-ի: Դա 3-ով ավելի է անցյալ տարվա համեմատությամբ:

Իրաքում ընտրություններն ուղեկցվել են պայթյուններով

Երեկ Իրաքում, տեղական ժամանակով ժամը 7-ին սկսվեցին առաջին խորհրդարանական ընտրությունները: Ընտրական տեղամասերի բացումից քիչ անց պայթյուններ որոտացին Ռամադի, Տիկրիտ քաղաքներում եւ այլուր: Տեղ-տեղ ընտրությունները ուղեկցվում էին ընտրական տեղամասերի գնդակոծությամբ: Զոհերի մասին չի հաղորդվում:

BBC-ն տեղեկացնում է, որ առավոտյան անհայտ անձինք ականակոծել են Բաղդադի «կանաչ գոտին», որտեղ գտնվում են կառավարական հիմնարկները եւ օտար պետությունների ներկայացուցիչները: Ընտրություններին մասնակցում են մոտ վեցուկես հազար թեկնածուներ, որոնցից կընտրվեն 275 պատգամավորներ: RFI ռադիոկայանը նշում է, որ ենթադրաբար Իրաքի խորհրդարանի պատգամավորների 1/4-ը կկազմեն կանայք:

Ընտրություններին մասնակցում են 307 կուսակցությունների եւ 19 ընտրական դաշինքների ներկայացուցիչներ: Ռոյթեր գործակալության բնորոշմամբ, քվեարկությունն անցնում էր «լարված անվտանգության» պայմաններում: Իրաքի նախագահ Ջալալ Թալաբին հույս է հայտնել, որ երկրի ժողովուրդը «կպահպանի միասնականությունը»:

Քաղաքների փողոցներում երեկ պարեկում էին մոտ 150 հազար իրաքցի զինվորներ: Ներկայումս երկրում գործում է հունվարին կազմավորված անցումային խորհրդարանը, որի մշակած սահմանադրության նախագիծն անցանց ընդունվեց հանրաքվեի միջոցով: Հիմա պետք է ընտրվի մշտական օրենսդիր մարմին, որը կկազմի կառավարություն եւ կաշխատի 4 տարի: Սուննի իրաքցիները բոյկոտել էին նախորդ ընտրությունները, բայց այս անգամ փոխել են իրենց դիրքորոշումը: Մինչդեռ շիաների ազդեցությունն ապագա խորհրդարանում, մեկնաբանների կարծիքով, կթուլանա:

Երեկ Իրաքի քաղաքներում պատահվության նկատառումներով արգելված էր ավտոմեքենաների երթեւեկությունը: Ընտրություններից 2 օր առաջ սպանվեց իրաքցի հայտնի գործիչներից մեկը՝ Իրաքի ազատ առաջադիմական կուսակցության առաջնորդ Միզհար Դուլայմին: Բաղդադում պայթյունից սպանվեցին ամերիկացի 4 զինվորներ:

Պաղեստինում «Ֆաթահի» շարքերում

Պաղեստինյան ինքնավարությունում կառավարող «Ֆաթահ» կուսակցության շարքերում ծագած ներքին հակասությունների պատճառով շարժման առավել արմատական թեւի անդամները թեկնածուների առանձին պաշտոնական ցուցակ են ներկայացրել խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու համար: Դրանով արմատականները հակադրվել են Պաղեստինի ղեկավար Մահմուդ Աբբասին:

Ցանկը գլխավորում է Իսրայելում բանտարկված Մարուան Բարղութին, որը ներկայացված է «Մուստաքբալ» («Ապագա») անունով: BBC-ն հաղորդում է, որ թեկնածուների ցանկն ընտրական հանձնաժողովին է հանձնել Բարղութիի կինը:

Բարղութին Իսրայելի դեմ ուժային գործողությունների շարունակման ջատագովներից է: Նա Իսրայելում 5 ցմահ բանտարկության է դատապարտված հակաիսրայելական զինված պայքարի կազմակերպման համար: Պաղեստինում ընտրություններն անցկացվելու են 2006 թ. հունվարի 25-ին: Դրանք խորհրդարանական երկրորդ ընտրություններն են ինքնավարության պատմության մեջ: Մեկնաբանները կարծում են, որ թեկնածուների այլընտրական ցուցակի հայտնվելը թուլացնում է Մահմուդ Աբբասի եւ «Ֆաթահի» մյուս վետերանների դիրքերը, որոնք վաղ ներկայացրել էին իրենց թեկնածուների ցուցակը: «Ֆաթահը» վերջերս փորձում է պայքարել «Համաս» արմատական խմբավորման հարաճուն ժողովրդականության դեմ: Չորեքշաբթի օրը «Ֆաթահի» կենտրոնակայանում կուսակիցների միջեւ ծագած հակասությունները վերածվեցին բախումների, որոնց ընթացքում վիրավորվեց 3 մարդ:

Պ. Ք.

Բուշն ստանձնեց Իրաքի պատերազմի պատասխանատվությունը

«Հետախուզական տվյալները սխալ էին, բայց ռազմարշավը անհրաժեշտ էր»

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը Վաշինգտոնում ելույթ ունենալով խոստովանել է, որ Իրաք ներխուժելու պատրվակ ծառայած ամերիկյան հետախուզության տվյալները սխալ են եղել, եւ որ Սադդամ Հուսեյնը զանգվածային բնաջնջման զենք չի ունեցել: «Իրոք, հետախուզական տվյալների նշանակալի մասը սուտ է եղել: Որպես նախագահ, ես անձնական պատասխանատվություն եմ կրում Իրաք կատարված ներխուժման համար», մասնավորապես հայտարարել է նա:

Չնայած խոստովանությանը, Բուշը պնդել է, թե հակաիրաքյան ռազմարշավն անհրաժեշտ էր: «Սադդամ Հուսեյնին տապալելու իմ որոշումը ճիշտ էր: Սադդամը սպառնալիք էր, նրա տապալումն ապահովություն բերեց ամերիկյան ժողովրդին եւ մնացյալ աշխարհին», ընդգծել է նախագահը:

Նրա կարծիքով, ԱՄՆ-ի շնորհիվ Իրաքն ապագայում օրինակ կծառայի Մերձավոր Արեւելքի մյուս երկրների համար: Բուշն ամերիկացիներին հորդորել է համբերությամբ սպասել Իրաքի խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքներին:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ վերջերս նախագահը համանման 4 ելույթ է ունեցել, փորձելով հասարակայնությանը համոզել, թե Իրաքում Սպիտակ տունը քաղաքական ճիշտ գիծ է վարում: Սակայն վերլուծաբանները կարծում են, որ Բուշին չի հաջողվի վերականգնել հայրենակիցների վստահությունը եւ արդարացնել Իրաքում ամերիկյան բանակի կորուստները:

Պ. Ք.

Երեկ Գեւորգյան ցուցասրահը լի էր գրասեր հասարակությամբ: Մարդիկ եկել էին ոչ միայն դիտելու Արմին Վեգների հեղինակած նկարների մեծադիր ցուցապաստառները, այլեւ նախ եւ առաջ ողջունելու իտալացի գիտնական եւ գրող Զինովյանի Գուայսային եւ շնորհավորելու «Ճիչ Արարատից. Արմին Վեգները եւ հայերի ցեղասպանությունը» ռուսալեզու գրքի հրատարակման համար: Շատերը նրան իրենց եպաստպաններին նվիրված գրքի վրա: Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ Զ. Գուայսան ասաց, որ եղել է Արեւմտյան եւ Կիլիկյան Հայաստանի տարածքներում, տեսել եւ լուսանկարել է ավերված տաճարները: Նա հավաստում է, որ այնտեղ դեռ պահպանված են հայկական մշակույթի պատառիկներ, որոնք դեռ կարելի է փրկել, սակայն միայն միջազգային հանրության միահամուռ ջանքերով: «Մանավանդ հիմա ժամանակն է «Սկզբունքորեն նա պետք է աչք փակեր իրադարձությունների վրա, սակայն նրա մարդկայնությունը թույլ չտվեց այդպես վարվել, ասում է Զ. Գուայսան: Այն, ինչ նա արեց, արեց մեծ ռիսկով: Չէ՞ որ նրան ձերբակալեցին եւ արտաքսեցին հենց այն պատճառով, որ նա գրեց այդ ամենի մասին: Նա շատ խիզախ մարդ էր եւ կարծում էր, որ իր մարդկային պարտքն է վկայել պատմությունը»: Հեղինակն ասում է, որ իր գրքի նյութերը (Ա.

Արմին Վեգների գործի արժանի հետնորդը

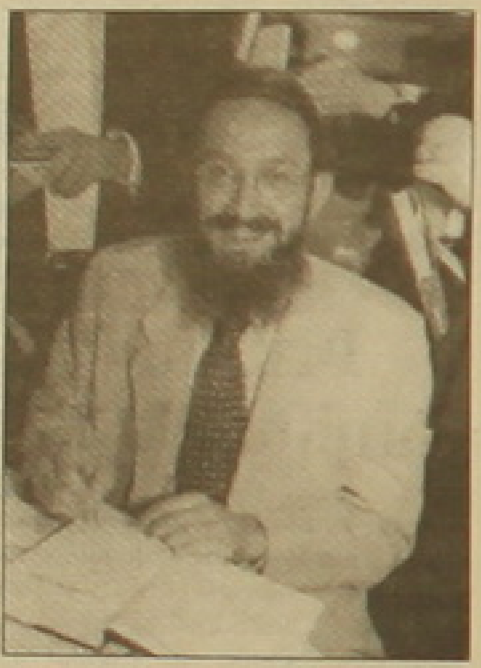

Վեգների նամակները, լուսանկարները, անգամ թուրքական հեփիաթներից պատառիկներ եւ այլն) ռուսերենով գրեթե անտիպ են: Գտնվել են գործընկերների ու բարեկամների մասնագիտությունն էին հայտնում հայ ժողովրդի պատմության հանդեպ ունեցած մարդկային հոգածության եւ մասնագիտական պատասխանատվության համար:

Կազմակերպիչների՝ ՀՅԴ Գերագույն մարմնի անունից ԱԺ ՀՅԴ խմբակցության նախագահ Լեւոն Մկրտչյանը նշեց, որ գրքի շնորհանդեսը եւ պաստառների ցուցադրությունը նախ կայացել է Մոսկվայում Եղեռնի 90-ամյակի միջոցառումների շրջանակում, ուր մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել մտավորական շրջանակներում:

Մոսկվայի լեզվաբանական համալսարանի դոցենտ Զինովանի Գուայսան արդեն տարիներ շարունակ ուսումնասիրում է արեւելաքրիստոնեական եկեղեցիների պատմությունը՝ մասնավորապես ռուս ուղղափառ եւ հայ առաքելական եկեղեցիներինը, թարգմանում է ռուս հոգեւոր գրականություն: Մինչ այս հայկական թեմաներով Զ. Գուայսան հեղինակել է երկու գիրք՝ «Մարդու կյանքը, երկնքի եւ երկրի հանդիպումը: Զրույցներ Ամենայն հայոց Գարեգին Ա կաթողիկոսի հետ» (Մոսկվա, 1999 թ.), «Հավատարմության 1700 տարի. Հայաստանի եւ նրա եկեղեցու պատմությունը» (Մոսկվա, 2001 թ., վեր. 2005 թ.): Ներկայումս նա աշխատում է հայերի օտարերկրյա եւ պետք է խոսել այդ մասին եւ ընդունել տալ ցեղասպանությունը, երբ Թուրքիան խնդրում է մտնել Եվրոպա», ասում է նա: Լրագրողներից մեկի հարցին, թե ինչո՞ւ է նա անդրադառնում հենց Արմին Վեգներին (ի դեպ, այս մեծ հայասերի մասին այս տարի պատրաստվեց եւ ցուցադրվեց եւս մեկ ուշագրավ աշխատանք «Արմին Վեգներ. ցեղասպանության լուսանկարիչ» վավերագրական ֆիլմը, ռեժ.՝ Տիգրան Խզմալյան), Զ. Գուայսան ասաց, որ այդ մեծ մարդասերը գերմանացի էր, այսինքն այն պետության ներկայացուցիչը, որ թուրքերի համագործակիցն էր:

Գրողների միության նախագահ Լ. Անանյանն այսպես գնահատեց «Ճիչ Արարատից. Արմին Վեգները եւ հայերի ցեղասպանությունը» գիրքը. «Ըստ իս, առաջին անգամ է հնչում, գենետիկական հիշողության կամ սերնդեսերունդ փոխանցվող ազգային ցավ-բարդույթի խնդիրը: Շատ կարեւոր է նաեւ, որ որպես ցեղասպանության շեշտված ժամանակահատված դիտարկված է 1876-1923 թթ., այսինքն՝ Օսմանյան կայսրության շուրջ կես դար տեւած նպատակադրված եղեռնի, բնաջնջման քաղաքականությունը»: Իր ողջույնի խոսքը Լ. Անանյանն առիթ դարձրեց անելու ուշագրավ մի առաջարկ, որ ՀՅԴ-ն շարունակելով Հայ դատի իր խիստ արժանավոր գործունեությունը, ստեղծի մի բարեգործական հիմնադրամ, որը կգնի հրատարակիչներից ցեղասպանության վերաբերյալ բազմաթիվ ուշագրավ աշխատություններ, կթարգմանի տարբեր լեզուներով եւ կբաժանի քաղաքական կարեւորություն ունեցող անձանց, որպես կարեւոր քայլ ցեղասպանության ճանաչման ճանապարհին:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Ազգային նվագարաններից դուդուկի պահպանման համար կիրականացվի նոր ծրագիր

1997 թ-ից 2 տարին մեկ ոչ նյութական մշակութային ժառանգության բնագավառում Յունեսկոն իրականացնում է «Մարդկության բանավոր եւ ոչ նյութական մշակութային ժառանգության գլուխգործոցների հռչակման» ծրագիրը: Միջազգային այս ծրագրի նպատակն է ընդլայնել մշակութային ժառանգության պաշտպանությունը: Յուրաքանչյուր երկու տարին մեկ Յունեսկոյի անդամ-պետությունները հրավիրվում են ներկայացնելու թեկնածուական ֆայլեր ծրագրի համար, որը կազմակերպության ֆինարկման արդյունքում արժանանում կամ չի արժանանում «գլուխգործոցներ» հռչակման: 2005 թ. նոյեմբերի 25-ին մարդկության բանավոր եւ ոչ նյութական մշակութային գլուխգործոցներ հռչակվեցին եւս 42 մշակութային արտահայտություններ՝ այդ թվում Հայաստանի ներկայացրած դուդուկը: Այս մասին «Ազգ»-ին **«Ազգ»** արդեն տեղեկացրել է:

2004 թ. Հայաստանը ծրագրին ներկայացել էր 10 րոպեանոց ֆիլմով, որը պատմում է դուդուկի ստեղծման, գործածման, դրսեւորումների, զարգացմանը խոչընդոտող խնդիրների մասին: Ի դեպ, ներկայացված ֆիլմում նվագել է հայտնի դուդուկահար Գեւորգ Դաբաղյանը: Հռչակման արդյունքում 2006 թ-ից Հայաստանում կիրականացվի ծրագիր, որը նպատակ ունի զարգացնելու դուդուկի երաժշտությունը, ոչ ֆաջին դրսեւորումներից վերականգնել նրա մաքուր, անարատ ձեւը, պահպանել եւ զարգացնել: Այս մասին երեկ հայտնեցին Յունեսկոյի գործերով Հայաստանի հանձնաժողովի քարտուղարը, դուդուկահար Գեւորգ Դաբաղյանը եւ երգահան Վաչե Շառաֆյանը:

Նրանց ներկայացմամբ, դուդուկի պահպանման եւ զարգացման համար Հայաստանում իրականացվելիք նախաձեռնությունը ներառում է բազմաբնույթ ծրագրերի իրականացում: Մասնավորապես Գեւորգ Դաբաղյանը նշեց, որ նախատեսվում է ստեղծել դուդուկի տուն կամ որեւէ ընդհանուր դպրոց, որի շուրջը կհավաքվեն բոլոր մասնագետները եւ դուդուկահարները, «որից հետագայում կկարողանան սնվել երիտասարդ դուդուկահարները եւ առհասարակ դուդուկով հետաքրքրվողները»: Բացի այդ, կկազմակերպվեն դուդուկի դասընթացներ ողջ հանրապետությունում, կստեղծվի դուդուկի ինտերնետային արխիվ: Երաժիշտների խոսքերով, պակաս կարեւոր չէ նաեւ դուդուկի քարոզչության, ճիշտ ներկայացման հարցը, որը ծրագրի հիմնական նպատակներից է: Այդ նպատակով էլ կկազմակերպվեն հեռուստահաղորդումներ:

Մի խոսքով, ներկաները հավաստիացրին, որ ամեն ինչ պետք է արվի ազգային նվագարանի ոչ միայն անվան, այլեւ պրոֆեսիոնալիզմի վերականգնման համար, որպեսզի այն ներկայանա ոչ միայն խնջույքային իրավիճակներում, այլեւ իր սկզբնական մաքուր ձեւով: Գեւորգ Դաբաղյանը շեշտեց, որ անհրաժեշտ է հոգալ նաեւ դուդուկահարների պրոֆեսիոնալ միջոցի հայթայթման մասին, որպեսզի մեր դուդուկահարները վաստակեն ոչ միայն ուրախ կամ տխուր առիթներին նվագելով, այլեւ բեմական աշխատանքի եւ ձայնագրությունների միջոցով:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ

ՆՈՐ CD

«Նարեկը հոգիի մը պատմություն է»

Մխիթարյան միաբանության թողարկած նոր CD-ին նվիրված է Գրիգոր Նարեկացու «Մատյան ողբերգության» 1000-ամյակին: Երեկ ազգային պատկերասրահում Մխիթարյան միաբան Հ. Հարություն Պզտիկյանը ներկայացրեց խտասալիկի բովանդակությունն ու նշանակությունը: Խտասալիկը ներառում է միջնադարի հայ հանճարի՝ Նարեկացու «Մատյանը» հայերենով (գրաբար, աշխարհաբար՝ արեւելահայերեն եւ արեւմտահայերեն) եւ թարգմանված բոլոր լեզուներով (անգլերեն, ֆրանսերեն, ռուսերեն) տարբերակները, նաեւ ըստ գլուխների օգտագործված բառերի քանակական ցանկը:

«Նարեկի աղոթքներուն նպատակը՝ անձնական ու ներքին է: Ամենօրյա պտրումներու, նվաղումներու, խեղճության եւ պայքարներու փոթորիկեն կզգա, թե ամեն օր հարկավոր է զոհաբերիլ եւ իբրեւ քրիստոնյա նվիրվիլ եւ զոհվիլ ամենուն համար եւ ամենուն տեղ, ըլլալ ողջակեզ, որ բաշխվի ամենուն:

Մեղքերու եւ հանցանքներու խոստովանությունը ոչ թե գոհունակություն զգալու համար է, այլ արդարության պարտք մը կատարելու: Արդարության այս ըմբռնումը միշտ ավելի կլուսավորվի, որքան հանցապարտ ըլլալու գիտակցությունը կընդարձակվի, ուսկից՝ մեղանչական գործերու բարդումը եւ հավելումը: Մարդկային մեղապարտ հոգիի պատմություն է Նարեկը»: Համառոտ մի քանի խոսքով հայր Պզտիկյանը ներկայացրեց Նարեկյան մատյանի մեծ ողբերգությունը, որպես մարդկային երկփեղկված հոգու ճիչ առ Աստված, ոչ այնքան մեղքի ճնշումից, որքան այն գիտակցությունից, որ ինքն ընդամենը արարած է: Եվ միջնադարյան մեծագույն միստիկի զգացողությունը հասել է բացառիկ կատարելության Նարեկի մեջ:

Կարճատեւ հանդիսության ավարտին ներկաներին բաժանվեց խտասալիկը՝ նախատեսված անվճար բաշխման համար, իբրեւ ամանորյա նվեր:

Ըստ էության, արդի տեխնիկական միջոցներով սա փորձ է միջնադարի մեծ միստիկի աղոթական բարձրագույն խոսքը հասցնել մարդկանց սր-

տերին ու գիտակցությանը: «Գիտավեստը միայն աշխարհիկ ոգին չէ, որ կրնա մտցնել մեր կյանքի մեջ, այլ նաեւ աղոթքը, միստիցիզմը: Վստահ եմ, որ շատերը պիտի օգտվին այս խտասալիկեն: Մխիթարյան միաբանությունը մշակութային այսպիսի թեկուզ փոքր ձեռնարկներով կրնա օգտակար ըլլալ ժողովուրդին՝ իբրեւ հոգեւոր սնունդ»:

«Նարեկն աղոթագիրք է, եւ Մխիթարյանները փորձում են վերականգնել նաեւ ժողովրդական ավանդույթները Նարեկի հետ կապված, դրա վերականգնումն էլ մեծ բան է մեր մշակույթի համար», իր վերաբերմունքը հայտնեց նկարիչ Հակոբ Հակոբյանը:

Շնորհանդեսին ներկա էին Մխիթարյան միաբանության աբբահայր Եղիա վրդ. Քիլաղբյանը, Մխիթարյան միաբան հ. Հովսեփ Բեհեսմիլյանը եւ մտավորականներ:

Մ. Բ.

Դրսում հասկացան եւ գնահատեցին Միքայել Պողոսյանի հումորը

«Մինչ օրս ստեղծագործական ոչ մի երեկո չեմ կազմակերպել իմ այս կամ այն հոբելյանի, տարեդարձի առթիվ՝ չնայած արդեն մեծ տղա եմ: Այսօր առաջին անգամ կանգնած եմ այստեղ՝ ձեր բոլորի առջեւ ոչ որպես դերասան, այլ որպես սովորական մի մարդ, որ ձեզանից եմ եւ ձեր արյունից», սրանք էին դերասան, ռեժիսոր, նիդեռլանդական «Արփայազն Կլաուզի մրցանակաբաշխության» մրցանակակիր Միքայել Պողոսյանի շնորհակալության եւ անկեղծության խոսքերը: Մրցանակակիր նա դարձել է ընդամենը մի քանի օր առաջ՝ Արփայազն Կլաուզի անվան հիմնադրամի այս տարվա մրցանակաբաշխությանը: 1996-ից հիմնադրամն ամենամյա մրցանակաբաշխություն է կազմակերպում՝ խրախուսելու համար աշխարհի տարբեր երկրներում մշակույթի եւ արվեստի զարգացումը:

Այս տարի մրցույթի թեման երգիծանքն ու հումորն էր: Որքան էլ զարմանալի է՝ Միքայել Պողոսյանն իր մասնակցության մասին իմացել է մրցանակակիր դառնալուց հետո միայն. մասնակցության հայտը կազմել եւ ժյուրիին էր փոխանցել նրա մտերիմներից լուսանկարիչ Ռուբեն Մանգասարյանը: Հիմնադրամի սկզբունքներին համաձայն՝ բացի գլխավոր մրցանակակիրից, մյուս տասը լավագույնները մրցանակները ստանում են իրենց երկրներում: Երեկ Երեւանում կազմակերպվել էր Միքայել Պողոսյանի մրցանակի հանձնման պաշտոնական արարողությունը, որտեղ ընկերներից, մտերիմներից բացի մրցանակակրին շնորհավորելու էին եկել Հայաստանում Նիդեռլանդների դեսպանը (նստավայրը Վրաստան), մրցույթի ժյուրիի նախագահը: Վերջիններս հայ արվեստագետին հանձնեցին մրցանակի վկայագիրը եւ 25.000 եվրո գումար:

Առաջին անգամ մասնակցելով միջազգային այս մրցույթին՝ աշխարհին ներկայացանք նաեւ մեր հումորով:

Թ. Մ.

Բրիտանական թատերախումբը ներկայացավ հայ փոքրիկներին

Նախորդ երկու օրերին Թումանյանի անվան տիկնիկային թատրոնում Երեւանի տարբեր դպրոցների եւ մանկատների երեխաներ հնարավորություն ստացան դիտելու անգլիական «Չիպոլատա» թատերախմբի ներկայացումները: Երեք երիտասարդներից բաղկացած այս խումբը ձեւավորվել է 1992 թ.-ին Մեծ Բրիտանիայում: Ներկայացումները կրկեսային, երաժշտական, թատերական եւ պարային ոճերի միաձուլումն են: Դերասանները հավաստիացնում են, որ իրենց ստեղծագործությունները հաճելի եւ հետաքրքրական են ինչպես մեծահասակների, այնպես էլ երեխաների համար, քանի որ ներկայացնում են գրեթե 200 տարվա պատմություն ունեցող ավանդույթներից մինչեւ արդիական թեմաներ:

«Այստեղ բոլորն ուրախանում եւ լավ ժամանակ են անցկացնում», երեկ հրավիրված ասուլիսին ասաց դերասաններից Ջասփերը: Այն հարցին, թե որտեղ է գտնվում իրենց թատրոնը, դերասանը պատասխանում է. «Այս շաբաթ՝ այստեղ, այս թատրոնում: Ընդհանրապես՝ այնտեղ, ուր խաղում ենք՝ տարբեր քաղաքների թատերասրահներում, նույնիսկ փողոցներում»:

Դերասանները, որ մանկության ընկերներ են, ներկայացումները ինքնուրույն են ստեղծում, ռեժիսորներին չեն դիմում: Ասում են, դեռ դպրոցական տարիքում չէին սիրում, երբ ուսուցիչներն էին թելադրում՝ ինչ անել: Երեւի սրանով է պայմանավորված, որ ցածր եւ միջին դասարանների աշակերտները մեծ ոգեւորությամբ էին ընդունում դերասանների կոմիկական ամեն մի գործողություն:

Նշենք, որ աշխարհի գրեթե 35 երկրներում իրենց զվարճալի ներկայացումներով հանդես եկած «Չիպոլատան» Հայաստանում է Բրիտանական խորհրդի գրասենյակի հրավերով:

Թ. Մ.

Արթուր Աբրահամի փայլուն հաղթանակը պրոֆեսիոնալ ռինգում

Անշուշտ 2005 թվականի դեկտեմբերի 10-ը ոսկե տառերով կգրվի հայկական բռնցքամարտի պատմագրում: Այդ օրը, ինչպես «Ազգը» հաղորդել է արդեն, Գերմանիայի Լայպցիգ քաղաքում կայացած IBF վարկածի պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի աշխարհի չեմպիոնի կոչման վճռական մրցամարտում երեւանցի միջին քաշային (72,5 կգ) Արթուր Աբրահամը տպավորիչ ու վստահ հաղթանակ տարավ կանադացի Քինգսլեյ Իհեկայի նկատմամբ:

Այնպես էր ստացվել, որ այդ կարեւոր մարտից մեկ օր առաջ Լայպցիգում էին հավաքվել նաեւ ֆուտբոլի աշխարհի 2006 թվականի առաջնության եզրափակիչ փուլի վիճակահանությանը հրավիրված ֆուտբոլային առաջին մեծության աստղեր, ՖԻՖԱ-ի ղեկավարները, հանրաճանաչ դեմքեր:

Քաղաքի լավագույններից համարվող «Լայպցիգ» հյուրանոցային համալիրում, ուր բնակվում էին ֆուտբոլային այդ խոշոր ստուգատեսի մասնակիցներից շատերը, տեղավորվել էին նաեւ Ռուսաստանի հայերի միության եւ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանի գլխավորած պատվիրակության անդամները:

Հանգամանքների բերումով, երբ վճռական մրցամարտի նախօրեին հանդիպեցինք աշխարհահռչակ Պելեին եւ նրան տեղեկացրեցինք մեր այցի բուն պատճառի մասին, ֆուտբոլի արքան իրեն բնորոշ անկեղծությամբ ու բարի ժպիտով շատ հակիրճ ասաց.

- Հաջողություն եմ մաղթում Ձեր հայրենակից Արթուր Աբրահամին:

Նույն օրը երեկոյան, ստանալով Արթուրի ու նրա մարզչի թույլտվությունը՝ ուղեւորվեցինք Լայպցիգի արվարձաններից մեկում գտնվող այն հյուրանոցը, ուր մարտից առաջ ապրում էր մեր անվանի հայրենակիցը:

Պետք է նշել, որ այդ օրերին մրցամարտի հետ կապված բոլոր տեսակի կազմակերպչական հարցերը լուծվում էին Արթուրի կրտսեր եղբոր՝ Ալեքսան Աբրահամյանի անմիջական միջամտության շնորհիվ: Ի դեպ նա եւս շոշափելի հաջողությունների է հասել պրոֆեսիոնալ ռինգում:

Այդ օրերին Ալիկն իրեն դրսեւորեց նաեւ որպես հրաշալի պրոդյուսեր ու մեծապես նպաստեց, որպեսզի դրական լուծվեն նաեւ հեռուստատեսային նկարահանումների հետ կապված բոլոր հարցերը:

Երեկոյան կայացած զրույցի ժամանակ Արթուրն ասաց, որ ամեն ինչ անելու է, որպեսզի հուսախաբ չլինեն աշխարհով մեկ սփռված իր երկրպագուները:

Նա շատ էր ափսոսում, որ մեկ օր անց կայանալիք մարտին չեն մասնակցելու Երեւանում բնակվող իր ազգականներից շատերը, որոնք ժամանակի սղության պատճառով չհասցրեցին ստանալ Գերմանիայի մուտքի թույլտվություն: Չնայած այդ ամենին սպորտային իրադարձություններով հարուստ Լայպցիգի փողոցներում շրջող մարդկանց մեջ այդ օրերին կարելի էր հանդիպել աշխարհի տարբեր երկրներից եկած Աբրահամյան եղբայրների հարազատներին ու նրանց մեծաթիվ երկրպագուներին:

Մեկ օր անց քաղաքի ամենախոշոր մարզապալատում, ուր մարտի ընթացքին կարող էր հետեւել 8000 մարդ, փաստորեն չկային ազատ տեղեր: Բոլոր տրիբունաներում ծածանվում էր հայկական եռագույնը, եւ դժվար չէր պատկերացնել, թե այդ պահին ինչպիսի սպասելիքներ ունեին հատկապես հայ մարզասերները:

Վճռական մրցամարտը սկսվեց երկկողմ սուր գրոհներով: Մրցակիցները ասես լավ էին ճանաչում միմյանց եւ առանց հետախուզության դիմեցին վճռական գործողությունների: Հուժկու հարվածները հաջորդում էին մեկը մյուսին: Դեռ երկու օր առաջ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում Արթուր Աբրահամը լրագրողներին ասել էր, որ կաշխատի արդեն 5-րդ կամ 6-րդ ռաունդներում նոկաուտով առավելության հասնել իր փորձառու մրցակցի նկատմամբ: Վճռականորեն էր տրամադրված նաեւ կանադացի բռնցքամարտիկը, որը նույնպես հավատում էր իր հաղթանակին:

Այդ օրը փաստորեն ամեն ինչ վճռվեց 5-րդ ռաունդում, երբ Արթուր Աբրահամը կոտրելով մրցակցի դիմադրությունը՝ կարողացավ մոտ տարածությունից մի քանի հուժկու հարվածներ հասցնել մրցակցին եւ վերջինս ստիպված էր հայտնվել ռինգի հատակին: Հաշված վայրկյաններ անց մրցավարը դադարեցրեց մարտը՝ հաղթանակ շնորհելով հայ մարզիկին: Դժվար չէր պատկերացնել, թե այդ պահին ինչ էր կատարվում մարզապալատի տրիբունաներում:

Արթուրի տարած փայլուն հաղթանակից հետո զրուցեցի մարտին ներկա գտնվող մարզասերների հետ: Իսկ մինչ այդ աշխարհի չեմպիոնի հետ պայմանավորվեցինք, որ հատուկ «Ազգ» թերթի ընթերցողների համար նա հարցազրույց կտա դոպինգ ստուգման ավարտից անմիջապես հետո:

Արա Աբրահամյան (ՀՀԿ նախագահ) - Սա, կարծում եմ, մեր բոլորի հաղթանակն էր: Ես նորից համոզվեցի, որ միասին կարող ենք պարզապես հրաշքներ գործել: Գիտեք, շատ հուզված եմ եւ խոսքեր չեմ գտնում նկարագրելու այն ամենը, ինչ այս երեկո տեղի է ունենում այս հոյակերտ մարզապալատում: Կարծում եմ, որ մենք պետք է ամեն ինչ անենք, որպեսզի օգտակար լինենք նման տաղանդավոր երիտասարդներին: Համոզված եմ, որ Արթուրի ամենածանրակշիռ հաղթանակները դեռ առջեւում են:

Գագիկ Ադիբեկյան («Ռոմանով Դվոր» ընկերության նախագահ) - Ես նույնպես երջանիկ եմ, որ այսօր ներկա գտնվեցի իմ մտերիմ ազգականի՝ Արթուրի այս հրաշալի մենամարտին: Նա այսօր մեզ հիացրեց իր անզուգական վարպետությամբ: Ես նույնպես շատ հուզված եմ, բայց մի հարցում համամիտ եմ Արա Աբրահամյանի այն մտքին, որ միասին մենք կարող ենք հրաշքներ գործել:

Եվ միայն ուշ երեկոյան վերջապես հաջողվեց առանձնազրույց ունենալ IBF վարկածով աշխարհի չեմպիոն հռչակված Արթուր Աբրահամի հետ:

Ա. Աբրահամ - Նախ ուզում եմ բոլորին հայտնել իմ շնորհակալությունը նման ջերմ աջակցության համար: Համոզված եմ, որ այսօրվա հաղթանակս նաեւ բոլոր հայերի հաղթանակն է:

Դա այն հաղթանակն էր, որի մասին երկար տարիներ ինքս երազել եմ:

- Իսկ ե՞րբ հավատացիր, որ կարող ես տոնել վերջնական հաղթանակ:

- Առանց նման հավատի ես երբեք ռինգ չեմ դուրս գալիս: Ինչ վերաբերում է այս մրցամարտին, ապա արդեն առաջին ռաունդում զգացի, որ կարող եմ մարտի ելքը վճռել մեկ դիպուկ եւ հուժկու հարվածով, ու չնայած այդ ամենը տեղի ունեցավ միայն 5-րդ ռաունդում, հուսով եմ, այն ամենեւին էլ չտխրեցրեց իմ երկրպագուներին:

- Մարտից առաջ Ձեր մրցակիցը լրագրողներին ասաց, որ ինքն անպայման կհաղթի, հետաքրքրական է, պարտությունից հետո նա Ձեզ շնորհավորե՞ց:

- Թող անհամեստ չհնչի, բայց մարտից հետո նա պարզապես ի վիճակի չէր անգամ որեւէ ամփոփ միտք արտահայտելու:

Փոխարենը ինձ շնորհավորեց Քինգսլեի մարզիչը:

- Իսկ՝ տանեցիների հետ հասցրեցի՞ք խոսել:

- Ալիկը՝ եղբայրս, այդ հաճելի պարտականությունը եւս արագորեն կազմակերպեց: Ծնողներս ասացին, որ անչափ ուրախ եւ հպարտ են ինձ համար: Իսկ մայրիկը նույնիսկ չկարողացավ զսպել արցունքները, բայց դրանք երջանկության արցունքներ էին:

- Իսկ ինչպիսի՞ն են Ձեր առաջիկա ծրագրերը:

- Մասնակցել նոր մրցաշարերի եւ կրկին ուրախացնել բոլոր նրանց, ովքեր հավատում ու սպասում են իմ նոր հաղթանակներին:

Առիթից օգտվելով կուզենայի ջերմորեն շնորհավորել բոլորի ամանորը: Թող 2006 թվականին իրականանան բոլորիս երազանքները:

Երբ հրաժեշտ տվեցինք Լայպցիգին եւ Աբրահամ եղբայրներին, մտովի նորից վերադարձա այն վճռորոշ մրցամարտին, որում Արթուրը իսկապես տոնեց անչափ տպավորիչ ու գեղեցիկ հաղթանակ: Հիշեցի նաեւ նրա գերմանացի մարզիչ Ուլի Վեգների խոսքերը.

«Արթուրը չունի աստղային հիվանդություն, նա պարզապես հրաշալի ու բարի մարդ է: Եվ հայերը, եւ մենք՝ գերմանացիներս դեռ շատ առիթներ կունենանք հպարտանալու նրա նոր ու փայլուն հաղթանակներով»:

Ինչպես ասում են՝ տա Աստված:

ՀԱՄԼԵՏ ՂՈՒՇՅԱՆ
Լայպցիգից հատուկ «Ազգի» համար

ԲԿՄԱ-ն վայր դրեց գավաթակրի լիազորությունները

Չորս խմբերում ավարտվեցին ՈւԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության խմբային մրցաշարի հանդիպումները: Դրանց արդյունքներով որոշվեցին հաջորդ փուլ դուրս եկած 12 թիմերը: Որոշվեց նաեւ ՈւԵՖԱ-ի ներկայիս գավաթակիր ԲԿՄԱ-ի ճակատագիրը: Բանակային ֆուտբոլիստները նախորդ տուրում էին ավարտել իրենց ելույթները: «F» խմբում նրանք վերջին տուրից առաջ ընթանում էին 3-րդ տեղում: Հաջորդ փուլ դուրս գալու համար հարկավոր էր, որպեսզի ԲԿՄԱ-ի գլխավոր հակառակորդներ «Հերենվենն» ու Բուխարեստի «Դինամոն» անհաջողության մատնվեն: «Դինամոն» Մարսելում պարտվեց տեղի համանուն թիմից (1-2), իսկ ահա «Հերենվենը» սեփական հարկի տակ հաղթեց «Լեւսկուն»: Ընդ որում, մինչեւ խաղի ավարտը հաշիվը 1-1 էր, ինչը հաջորդ փուլ դուրս կբերեր ԲԿՄԱ-ին: Սակայն վերջին րոպեին Հանսենը խփեց հաղթական գնդակը՝ հաղթանակ պարգեւելով «Հերենվենին»: Վերջինս վաստակեց 5 միավոր եւ զբաղեցրեց 3-րդ տեղը՝ դուրս թողնելով ԲԿՄԱ-ին ՈւԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարից:

«H» խմբից պայքարը կշարունակեն «Սեւիլիան», «Զենիթը» եւ «Բոլտոնը»: Եթե առաջին երկուսը ժամանակից շուտ ուղեգիր էին նվաճել, ապա «Բոլտոնը» հաջորդ փուլ մտավ «Սեւիլիայի» հետ ոչ-ոքի (1-1) խաղալու շնորհիվ: Ուղեգրին հավակնող «Բեշիքթաշը» թեեւ հյուրընկալվելիս 3-1 հաշվով պարտության մատնեց «Գիմարայեշին», սակայն «Բոլտոնից» հետ մնաց մեկ միավորով:

«E» խմբում «Ռոման» հաղթեց «Բազելին» (3-1), «Ստրասբուրգ»-«Ցրվենա Զվեզդա» խաղում գրանցվեց ոչ-ոքի (2-2): Այսպիսով, հաջորդ փուլ մտան «Ստրասբուրգը», «Ռոման», «Բազելը»:

«G» խմբում վերջին տուրի հանդիպումներն այլեւս ոչ մի էական նշանակություն չունեին: Ուղեգիրը նվաճել էին Բուխարեստի «Ռապիդը», «Շախտյորն» ու «Շտուտգարտը»: Գրանցվել են այսպիսի արդյունքներ. «Շտուտգարտ»-«Ռապիդ»՝ 2-1, ՊԱՕԿ-«Ռեն»՝ 5-1:

Առաջին պարտիայում ոչ-ոքի

Շախմատի աշխարհի գավաթի խաղարկության եզրափակիչ մրցախաղի առաջին պարտիան Լեւոն Արոնյանի եւ Ռուսլան Պոնոմարյովի միջեւ 31-րդ քայլում ավարտվեց ոչ-ոքի: Հայ գրոսմայստերը այդ պարտիայում խաղում էր սեւերով: 3-4-րդ տեղերի համար Բակրոյի ու Գրիշչուկի մրցավեճը եւս խաղաղ ելք ունեցավ: Նույնպիսի արդյունք գրանցվեց 5-6-րդ տեղերը վիճարկող Գելֆանդի եւ Բարեեւի պարտիայում: Ռուբլյովսկին հաղթեց Գուրեւիչին, Կարլսենը՝ Կամսկուն, Մալախովը՝ Վալեխոյին, Վան Վելին՝ Դրեեւին:

Մոնտգոմերին որակազրկվել է

Լոզանի մարզական միջազգային արբիտրաժային դատարանը հաստատել է ամերիկյան հակադոպինգային գործակալության որոշումը 100 մ վազքում աշխարհի նախկին ռեկորդակիր Թիմ Մոնտգոմերիի որակազրկման մասին: Վերջինս մեղադրվում էր արգելված խթանիչների օգտագործման մեջ: Ամերիկացի թեթեւատլետը որակազրկվել է 2 տարով: Վերջինս տեղեկանալով այդ որոշման մասին, վճռել է ավարտել ելույթները մեծ սպորտում:

Պարգեւներ մրցաշրջան-2005-ի դափնեկիրներին

Երեկ «Նոր Զորաբերդ» համալիրում տեղի ունեցավ ֆուտբոլային մրցաշրջանի դափնեկիրների պարգեւատրման հանդիսավոր արարողությունը: Ոսկե, արծաթե եւ բրոնզե մեդալներ հանձնվեցին «Փյունիկի», «Միկայի» եւ «Բանանցի» ֆուտբոլիստներին ու մարզչական կազմին: Հանձնվեցին նաեւ անհատական մրցանակներ տարվա լավագույն ֆուտբոլիստ Արամ Հակոբյանին, առաջնության լավագույն ռմբարկու Նշան Էրզրումյանին, լավագույն տեսուչ Արամ Գրիգորյանին, լավագույն մրցավար Կարեն Նալբանդյանին: Առանձին լրատվամիջոցներ սահմանել էին հատուկ մրցանակներ տարբեր անվանակարգերում: «Տեսանելի աճ» մրցանակը հանձնվեց «Փյունիկի» ֆուտբոլիստ Ռոբերտ Արզումանյանին: Լավագույն պաշտպանի մրցանակը ստացավ կիլիկիացի Արտաշես Բաղդասարյանը: Լավագույն դարպասապահի համար նախատեսված մրցանակը հանձնվեց փյունիկցի Գեւորգ Կասպարովին, իսկ լավագույն հարձակվող ճանաչվեց «Բանանցի» ֆուտբոլիստ Տիգրան Ղարաբաղցյանը: Մրցաշրջանի լավագույն գոլի համար սահմանված մրցանակին արժանացավ Արամ Հակոբյանը՝ «Դնեպրի» դարպասը խփած գոլի համար: Հարձակողական ոճի պաշտպանի մրցանակը հանձնվեց փյունիկցի Ալեքսանդր Թադեւոսյանին: Կանանց ֆուտբոլում լավագույնը ճանաչված 15-ամյա Քրիստինե Ալեքսանյանին եւս հանձնվեց մրցանակ:

Հանդիսության մասնակիցներին իրենց ելույթներով ողջունեցին «Հայեր» համույթը, երգչուհիներ Աննա Խաչատրյանն ու Միդա Սարգսյանը, դերասաններ Ազատ Գասպարյանը, Հարություն Մովսիսյանը, Լեւոն Մուրադյանը: Եզրափակիչ խոսքով հանդես եկավ ՀՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանը:

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծխախոտի սահմանափակումների օրենքը չներգործեց հայերիս վրա

Հասարակական վայրերում ծխելն արգելող երկրների թիվն ավելանում է

Հունվարի 1-ից Իսպանիայում գործողության մեջ է մտնում հասարակական վայրերում ծխելն արգելելու մասին օրենքը: Խոսքը վերաբերում է բոլոր հաստատություններին, որոնց տարածքը 100 քառ. մ-ից փոքր է:

Newsru կայքէջը տեղեկացնում է, որ Վաշինգտոնի քաղաքային խորհուրդը նույնպես օրերս որոշում է ընդունել բարերում, ռեստորաններում եւ հանգստի ու աշխատավայրերում ծխելն արգելելու մասին: Չնայած որոշումն ընդունվել է ձայների 12 կողմ եւ միայն մեկ դեմ հարաբերակցությամբ, չի բացառվում, որ քաղաքագլուխը չստորագրի այդ նախագիծը:

2007 թվականի ապրիլից ծխելու համընդհանուր արգելք կսահմանվի Հյուսիսային Իռլանդիայում: Այս առթիվ սոցիոլոգիական հարցումները աշխարհի գրեթե բոլոր երկրներում գրեթե նույն արդյունքն են արձանագրում: Բնակչության գերակշռող մեծամասնությունը, անկախ այն բանից՝ ծխում է, թե ոչ, կողմ է արգելքի սահմանմանը: Տվյալ դեպքում նման օրենքների ու որոշումների կատաղի հակառակորդները բարերի, պանդոկների, սրճարանների ու ռեստորանների, հյուրանոցների ու խաղատների տերերն են, որոնք վախենում են, որ իրենց այցելուների թիվը կկրճատվի:

Խնդիրը յուրովի են լուծել Մեծ Բրիտանիայում: Այստեղ որոշվել է ծխողների համար բոլոր հասարակական վայրերում առանձին սենյակներ կահավորել:

Ծխախոտի արգելքն արդեն գործում է նաեւ Կուբայում, որը համաշխարհային համբավ է վայելում իր սիգարներով:

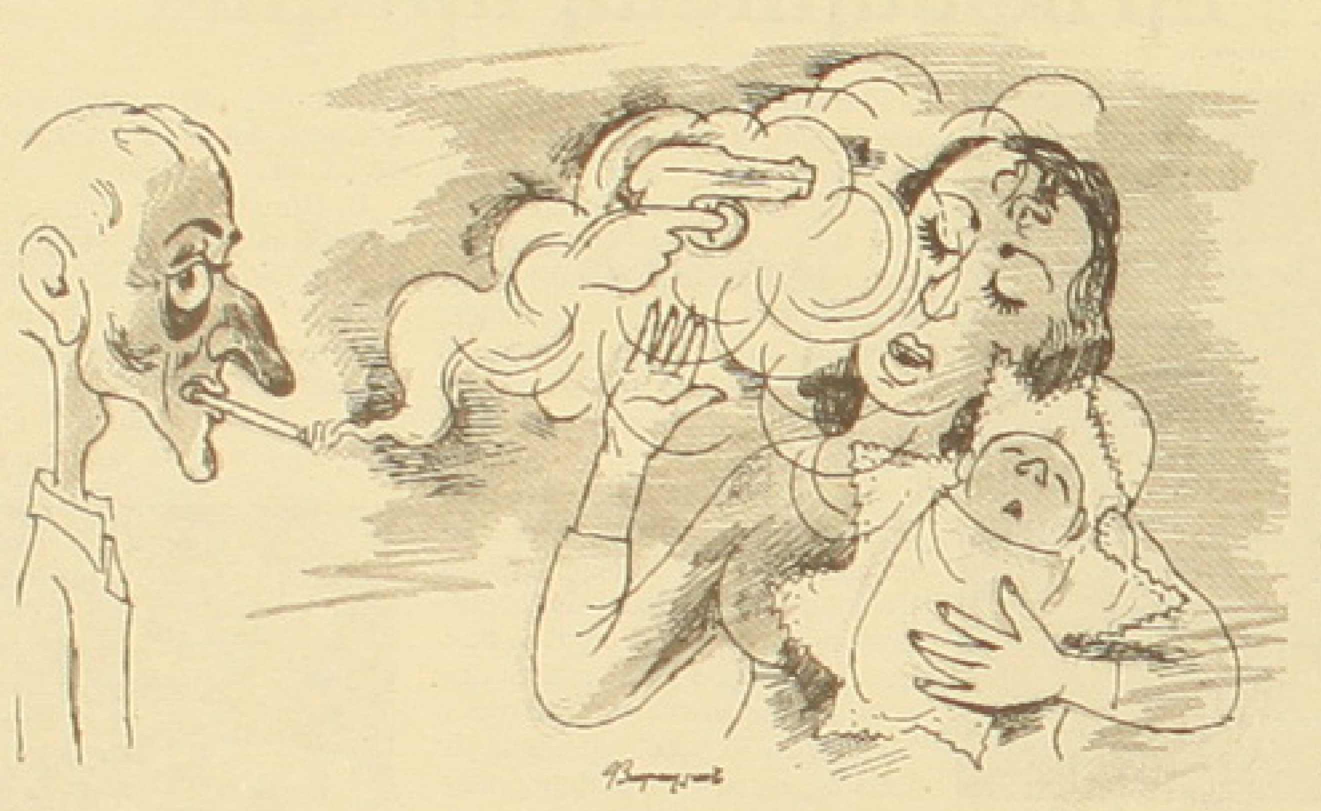

2004 թվականի դեկտեմբերին մեր ԱԺ-ի ընդունած օրենքը՝ Հայաստանում ծխախոտի իրացման, սպառման, օգտագործման սահմանափակումների մասին, նույնպես նման տաբուներ է նախատեսում հիմնարկ-ձեռնարկություններում, բոլոր տեսակի կազմակերպություններում՝ հանձնարարելով դրանց ղեկավարներին՝ փակ աշխատանքային տարածքներում հատուկ պայմաններ ստեղծել ծխողների համար:

Օրենքը նույնը պարտադրում է ռեստորանների, սրճարանների եւ հանրային սննդի այլ կազմակերպությունների տերերին:

Դրանցում եւս արդեն մեկ տարի գործողության մեջ մտած օրենքի պահանջները որեւէ ուշադրության չեն արժանացել: Ավելին, հսկայական վահանակների վրա, քաղաքի հատկապես կենտրոնական հատվածներում ծխախոտի լայնածավալ գովազդ է: Ծխախոտի քողարկված ու բաց գովազդ է ցուցադրվում նաեւ հեռուստաալիքներով:

Օրենքը խախտելու դեպքում ոչ միայն իրավաբանական, այլեւ անհատ անձը ենթակա է պատասխանատվության: Պատկերացրեք, որեւէ օլիգարխի ռեստորանի տերն արգելի վայելել իր ծխախոտը: Ուր մնաց պատասխանատվության ենթարկի:

Սա Հայաստանն է, ուր օլիգարխները եւ «փողոտ տղերքը» իրենց մեքենաներով հասցրել են մինչեւ քաղաքական կյանքի վերին կուլիսները, ուր մնաց այստեղի «մանր» բնագավառ: Տուգանքների կամ որեւէ մեկին պատասխանատվության ենթարկելու նախադեպեր առայժմ չկան:

Ծխախոտի դեմ կատաղի պայքար է գնում նաեւ Եվրոպայում: Եվրամիություն մտնելու հեռանկարը նույնպես բարեբեր ներգործություն չի ունենում վերահսկելու ծխախոտի սահմանափակումների վերաբերյալ օրենքի խախտումները:

Եթե կուզեք իմանալ, այս առթիվ եւս քաղաքական կամք ցուցաբերելու անհրաժեշտությունը պետական անվտանգության խնդիր է: Խոսքը վերաբերում է բնակչության առողջությանը, որի պահպանման համար ամեն տարի պետությունը գերագույն բծախնդրությամբ փորձում է միջոցներ առանձնացնել իր խղճուկ քսակից:

Ծխախոտի նկատմամբ արատավոր մոլությունը ոչ միայն չի կրճատվում, այլեւ, փորձագետների դիտարկումներով, հատկապես Հայաստանում լայն ծավալներ է ընդունում: Տարեցտարի ավելանում է հատկապես ծխող կանանց ու աղջիկների թիվը:

Կ. Գ.

Ինչ են պատմում գորգերը Երեւանի պատմության թանգարանում

Երեւանի պատմության թանգարանը տեղավորված է ճարտարապետական հրաշալի լուծումներով, արդիական ու հարմարավետ, նաեւ գեղագիտորեն ընկալելի եւ հաճելի քաղաքապետարանի նորակառույց շենքում՝ առայժմ օգտագործելով նախասրահը եւ ժամանակավոր ցուցադրության սրահը: Ֆոնդավորված հազարավոր ցուցանմուշները (հնագիտական, փաստաթղթային, գորգերի, գեղանկարների եւ այլն) առայժմ սպասում են թանգարանային համապատասխան կահույքի՝ կառույցի մնացած 6 հարկաբաժիններում ցուցադրության համար:

Նոր հանգրվանում այս տարվա ընթացքում թանգարանն ունեցել է 3 ցուցադրություն՝ Երեւանին նվիրված գեղանկարների, քաղաքի տոնակատարության առիթներով եւ վերջինը՝ երեկվանը՝ «Պատմում են գորգերը» խորագրով:

Ցուցահանդեսը ներկայացնում էր Հայաստանի տարբեր պատմաազգագրական շրջանների (Արցախ, Գուգարք...) հիմնականում XVII-XVIII դարերի ավանդական հայկական գորգագործական նմուշներ՝ թանգարանի հավաքածուից, հիմնականում հուշ-արձանագրություններով: Զարդամոտիվային զուգորդումները (վիշապագորգ, աստղագորգ, մեղվագորգ, փեթակագորգ), նաեւ կարպետահյուս (անխավ գորգ), լրացնում էին ցուցադրությունը: Ներկայացված էին նաեւ ժամանակի հայ կնոջ աշխատանքային առօրյայի անքակտելի մաս կազմող գորգագործական աշխատանքային գործիքներ՝ դազգահ, դանակ, մկրատ:

Գորգերից ամենահինը 1780-ականների մի աշխատանք էր՝ նռան բնական գույնով, կենաց ծառի, նռների խորհրդապատկերներով: Իբրեւ պատմական մի շրջանի գորգարվեստային արտահայտություն, հետաքրքիր էին խորհրդային իրականությունը ներկայացնող աշխատանքները՝ ՀԽՍՀ գերբով, պրոլետարիատի առաջնորդի դիմանկարով եւ այլն:

Գորգարվեստն առհասարակ որքան առօրյա կիրառական նշանակություն ունի, նույնքան խորհրդավորության եւ գեղագիտական զգացումներ է արթնացնում: Գորգերի խորհրդապատկերային լեզուն խոսում է իր ժամանակի մարդու, նրա պատկերացումների, հավատալիքների, ապրելակերպի ու սովորույթների մասին: Դրանց գույների ու նախշերի մեջ խորհրդավոր մի հմայք կա, մի տաք մթնոլորտ:

Բացման խոսքում թանգարանի տնօրեն **Արմենուհի Մարգսյանը** հակիրճ անդրադարձավ հայկական գորգի պատմությանը, որ դեռեւս հնագույն ժամանակներից Ալեքսանդր Մակեդոնացու եւ Ներոնի պալատներն էին զարդարել: Հայկական գորգը հիշատակվում է նաեւ Հոմերոսի «Իլիականում» եւ «Ոդիսականում»: 8-րդ դարի արաբ աշխարհագետներն ու ճանապարհորդները վկայել են հայկական գորգի մասին: Եվրոպայում մեր գորգերին ծանոթ են եղել 14-րդ դարից՝ Վենետիկի հայտնի ճանապարհորդ Մարկո Պոլոյի միջոցով, որն ասում էր, թե հայերն ունեցել են ամենագեղեցիկ գորգերը՝ հայտնի իրենց նրբագեղությամբ, գույնի ու ներկի որակով, զարդանախշերի հարստությամբ: «Ցավոք, Հայաստանն այսօր գրեթե գորգաթափ է եղել: Վերջին 30 տարիներին Հայաստանից արտահանվել է մոտ 100.000 գորգ: Մեր թանգարաններում պահպանվող գորգերի թիվը չի գերազանցում 5.000-ը», արձանագրեց թանգարանի տնօրենը:

Հայկական գորգերն իրենց գունանախշային գեղեցկությամբ ճոխացրել էին սրահը, իսկ մանկական ազգագրական «Վասպուրական» համույթը լրացրեց այդ շքեղությունը:

Մ. ԲԱՂԱՅԱՆ

PHOTOLURE

The Eurasia Foundation
Representative Office in Armenia

announces job opening for the position of

FINANCE MANAGER

Under immediate supervision of the Country Director, the Finance Manager is responsible for:

- maintenance of all accounting processes and documentation
- preparation of monthly and annual financial reports
- budget maintenance
- financial management of projects
- managing operations with the local bank accounts, including wire transfers, payments, bank checks etc.
- supervision of financial aspects of the Eurasia Foundation Representative Office in Armenia
- preparation and maintenance of personnel files, employment contracts and other HR related documentation

Qualifications: University degree in Economics/Finance; 4 years of prior experience in a Finance Manager or equivalent finance position; English, Russian and Armenian language proficiency; excellent computer skills, and knowledge of accounting software. A detailed job description can be found on www.eurasia.am.

TO RESPOND

Applicants should submit a letter of interest and resume in English before **January 13, 2006 to:**

Country Director, Armenia, The Eurasia Foundation
4 Demirchyan Street, Yerevan, Republic of Armenia
Ph./fax: 56-54-78, 58-60-59, 58-61-59 E-mail: resume@eurasia.am

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է ՀՀ Արմավիրի մարզի Ակնաշեն համայնքի հողի սեփականատեր Սուրեն Մանուկյանի ձկնաբուծության նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսից 80.0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ., դեկտեմբերի 22-ին, ժամը 16:00, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 16.12.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	444.21	439.80	448.70
EUR	1	Եվրո	533.01	529.80	536.20
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	15.48	14.60	16.40

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

• Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 15.12.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինդ» տպագրատունը: